2024/1356

22.5.2024

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) 2024/1356,

annettu 14 päivänä toukokuuta 2024,

kolmansien maiden kansalaisia ulkorajoilla koskevan seulonnan käyttöönotosta ja asetusten (EY) N:o 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 ja (EU) 2019/817 muuttamisesta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 77 artiklan 2 kohdan b ja d alakohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ([1]),

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ([2]),

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä ([3]),

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Schengen-alue luotiin, jotta saavutettaisiin alue, jolla ei ole sisärajoja ja jolla henkilöiden vapaa liikkuvuus taataan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Kyseisen alueen moitteeton toiminta perustuu jäsenvaltioiden keskinäiseen luottamukseen ja ulkorajan tehokkaaseen valvontaan.

(2) Säännöt, jotka koskevat unionin jäsenvaltioiden ulkorajat ylittävien henkilöiden rajavalvontaa, on vahvistettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/399 ([4]) Sovellettavista rajavalvontatoimenpiteistä huolimatta jäsenvaltiot saattavat joutua tilanteisiin, joissa kolmansien maiden kansalaisia ylittää rajan luvattomasti välttääkseen rajatarkastukset. Jotta voidaan kehittää edelleen unionin politiikkaa henkilötarkastusten suorittamiseksi ja valvoa tehokkaasti Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 77 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua ulkorajojen ylittämistä, lisätoimenpiteillä olisi puututtava tilanteisiin, joissa kolmansien maiden kansalaisia on otettu kiinni ulkorajojen laittoman ylittämisen yhteydessä, joissa kolmansien maiden kansalaiset ovat tulleet maihin etsintä- ja pelastusoperaatioiden seurauksena ja joissa kolmannen maan kansalaiset tekevät kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen rajanylityspaikalla mutta eivät täytä maahantuloedellytyksiä. Tällä asetuksella täydennetään asetusta (EU) 2016/399 kyseisten tilanteiden osalta. On olennaisen tärkeää varmistaa, että kyseisissä tilanteissa kolmansien maiden kansalaiset seulotaan, jotta voidaan helpottaa heidän tunnistamistaan ja ohjata heidät tehokkaasti asianmukaisiin menettelyihin, jotka voivat olosuhteista riippuen olla kansainvälistä suojelua koskeva menettely tai Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/115/EY ([5]) mukaisia menettelyjä. Tällaisten kolmansien maiden kansalaisten seulonnan olisi täydennettävä saumattomasti ulkorajalla tehtäviä tarkastuksia tai korvattava se seikka, että kyseisiä tarkastuksia ei ole tehty ulkorajan ylittämisen yhteydessä.

(3) Rajavalvonta ei ole ainoastaan niiden jäsenvaltioiden edun mukaista, joiden ulkorajoilla sitä toteutetaan, vaan myös kaikkien sisärajavalvonnan lakkauttaneiden jäsenvaltioiden edun mukaista. Rajavalvonnan olisi autettava vähentämään laitonta muuttoliikettä, torjumaan ihmissalakuljetusta ja ihmiskauppaa ja ehkäisemään jäsenvaltioiden sisäiseen turvallisuuteen, yleiseen järjestykseen, kansanterveyteen ja kansainvälisiin suhteisiin kohdistuvat uhkat. Rajavalvontaa suorittaessaan noudatettava asiaankuuluvaa unionin ja kansainvälistä oikeutta, mukaan lukien

([1]) EUVL C 155, 30.4.2021, s. 58.
([2]) EUVL C 175, 7.5.2021, s. 32.
([3]) Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 10. huhtikuuta 2024 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 14. toukokuuta 2024.
([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/399, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2016, henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta unionin säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö) (EUVL L 77, 23.3.2016, s. 1).
([5]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/115/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, jäsenvaltioissa sovellettavista yhteisistä vaatimuksista ja menettelyistä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi (EUVL L 348, 24.12.2008, s. 98).

28 päivänä heinäkuuta 1951 tehty pakolaisten oikeusasemaa koskeva Geneven yleissopimus, sellaisena kuin se on muutettuna 31 päivänä tammikuuta 1967 tehdyllä New Yorkin pöytäkirjalla, kansainvälistä suojelua koskevia velvoitteita, erityisesti palauttamiskiellon periaatetta, ja perusoikeuksia. Ulkorajoilla toteutettavat toimenpiteet ovat muuttoliikettä koskevan kokonaisvaltaisen lähestymistavan tärkeitä osatekijöitä, joilla jäsenvaltiot voivat vastata haasteeseen siitä, että maahan pyrkii yhtä aikaa laittomia muuttajia ja kansainvälistä suojelua tarvitsevia henkilöitä.

(4) Asetuksen (EU) 2016/399 mukaan rajavalvonta käsittää rajanylityspaikoilla suoritettavat rajatarkastukset ja rajanylityspaikkojen välillä suoritettavan rajojen valvonnan, jolla pyritään estämään kolmansien maiden kansalaisia ylittämästä rajoja tavalla, joka ei ole sallittu kyseisen asetuksen perusteella tai kiertämästä rajatarkastuksia. Rajavalvontaa koskevien asetuksen (EU) 2016/399 säännösten nojalla henkilö, joka on ylittänyt luvattomasti rajan ja jolla ei ole oikeutta oleskella asianomaisen jäsenvaltion alueella, on otettava kiinni ja häneen on sovellettava direktiivin 2008/115/EY mukaisia menettelyjä. Asetuksen (EU) 2016/399 nojalla rajavalvontaa on suoritettava rajoittamatta pakolaisten ja kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden oikeuksia, erityisesti palauttamiskiellon osalta.

(5) Rajavartijat joutuvat usein sekä kiinniottojen jälkeen rajojen valvonnan yhteydessä että rajanylityspaikoilla tehtävien tarkastusten yhteydessä tilanteisiin, joissa kansainvälistä suojelua hakevilla kolmansien maiden kansalaisilla ei ole matkustusasiakirjoja. Lisäksi joillakin rajaosuuksilla rajavartijat joutuvat tilanteisiin, joissa tulijoiden määrä on kerralla suuri. Tällaisissa olosuhteissa on erityisen vaikeaa mutta tärkeää varmistaa, että kaikkiin asiaankuuluviin tietokantoihin tehdään hakuja, ja määritellä asianmukainen menettely mahdollisimman nopeasti.

(6) Kolmansien maiden kansalaisten seulonnalla olisi erityisesti autettava varmistamaan, että kolmansien maiden kansalaiset ohjataan asianmukaisiin menettelyihin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja että kyseisiä menettelyjä jatketaan keskeytyksettä tai viiveettä. Samalla seulonnalla pitäisi auttaa torjumaan käytäntöä, jonka mukaan jotkut kansainvälistä suojelua hakevat henkilöt pakenevat sen jälkeen, kun heille on annettu lupa saapua jonkin jäsenvaltion alueelle heidän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksensa perusteella, esittääkseen tällaisen hakemuksen toisessa jäsenvaltiossa tai jättääkseen sen kokonaan esittämättä.

(7) Kansainvälistä suojelua hakevien kolmansien maiden kansalaisten seulonnan jälkeen olisi selvitettävä heidän kansainvälisen suojelun tarpeensa. Sen yhteydessä olisi voitava kerätä keskeiset tiedot ja jakaa ne selvityksen osalta toimivaltaisille viranomaisille, jotta nämä voivat määritellä asianmukaisen menettelyn hakemuksen käsittelemiseksi rajoittamatta menettelyn tyyppiä ja näin nopeuttaa kyseistä tutkintaa. Seulonnalla olisi myös autettava tunnistamaan haavoittuvassa asemassa olevat henkilöt, jotta voidaan ottaa kaikilta osin huomioon mahdolliset erityistarpeet sovellettavan menettelyn määrittämisessä ja toteuttamisessa.

(8) Tästä asetuksesta johtuvat jäsenvaltioiden velvoitteet eivät saisi vaikuttaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1351 ([6]) soveltamiseen.

(9) Tätä asetusta olisi sovellettava niihin kolmansien maiden kansalaisiin ja kansalaisuudettomiin henkilöihin, jotka on otettu kiinni siinä yhteydessä, kun he ovat ylittäneet jäsenvaltion ulkorajan luvattomasti maitse, meritse tai ilmateitse, riippumatta siitä, ovatko he tehneet kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen, lukuun ottamatta niitä kolmansien maiden kansalaisia, joilta asianomaisen jäsenvaltion ei edellytetä ottavan biometrisiä tietoja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1358 ([7]) nojalla muusta syystä kuin heidän ikänsä vuoksi, sekä niihin kolmansien maiden kansalaisiin, jotka ovat tulleet maihin etsintä- ja pelastusoperaatioiden seurauksena, ja jotka eivät täytä asetuksessa (EU) 2016/399 säädettyjä maahantuloedellytyksiä. Niiden kolmansien maiden kansalaisten osalta, jotka ovat tulleet maihin etsintä- ja pelastusoperaatioiden seurauksena, tämän asetuksen soveltaminen ei saisi vaikuttaa etsintä- ja pelastusoperaatioihin liittyviin, kansainvälisen oikeuden mukaisiin jäsenvaltioiden velvoitteisiin. Tätä asetusta olisi sovellettava myös henkilöihin, jotka hakevat kansainvälistä suojelua rajanylityspaikoilla tai kauttakulkualueilla täyttämättä maahantuloedellytyksiä, tai tapauksissa, joissa kolmansien maiden kansalaiset, joille on sallittu maahantulo asetuksen (EU) 2016/399 nojalla humanitaarisesta syystä, kansallisen edun vuoksi tai kansainvälisten velvoitteiden perusteella, tekevät kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen.

([6]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1351, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, turvapaikka-asioiden ja muuttoliikkeen hallinnasta sekä asetusten (EU) 2021/1147 ja (EU) 2021/1060 muuttamisesta ja asetuksen (EU) N:o 604/2013 kumoamisesta (EUVL L, 2024/1351, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj).

([7]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1358, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, Eurodac-järjestelmän perustamisesta biometristen tietojen vertailua varten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) 2024/1351 ja (EU) 2024/1350 ja neuvoston direktiivin 2001/55/EY tehokkaaksi soveltamiseksi ja laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden tunnistamiseksi sekä jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten ja Europolin esittämistä, Eurodac-tietoihin lainvalvontatarkoituksia varten tehtäviä vertailuja koskevista pyynnöistä ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) 2018/1240 ja (EU) 2019/818 muuttamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 603/2013 kumoamisesta (EUVL L, 2024/1358, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1358/oj).

(10) Seulonta olisi suoritettava asianmukaisissa ja soveltuvissa paikoissa, jotka kukin jäsenvaltio on osoittanut alueellaan ja jotka sijaitsevat yleensä ulkorajalla tai sen läheisyydessä, tai vaihtoehtoisesti jäsenvaltion alueella muissa paikoissa, ottaen huomioon maantieteelliset näkökohdat ja olemassa olevat infrastruktuurit sekä varmistaen, että seulonta voidaan suorittaa viipymättä. Seulonta, jonka kohteena ovat jäsenvaltioiden alueella laittomasti oleskelevat kolmansien maiden kansalaiset, jotka ovat ylittäneet ulkorajan päästäkseen jäsenvaltioiden alueelle luvattomasti ja joita ei jo ole seulottu jossakin jäsenvaltiossa, olisi suoritettava asianmukaisissa ja soveltuvissa paikoissa, jotka kukin jäsenvaltio on osoittanut alueellaan.

(11) Seulottavien kolmansien maiden kansalaisten olisi oltava seulontaviranomaisten tavoitettavissa seulonnan aikana. Jäsenvaltioiden olisi annettava kansallisessa lainsäädännössään säännöksiä, joilla varmistetaan kyseisten kolmansien maiden kansalaisten läsnäolo seulonnan aikana, jotta voidaan estää heidän pakenemisensa. Jäsenvaltiot voivat tarpeen mukaan ja kunkin tapauksen yksilöllisen arvioinnin perusteella ottaa seulottavan henkilön säilöön, jos lievempiä vaihtoehtoisia keinoja ei voida soveltaa tehokkaasti. Säilöönottoa olisi käytettävä ainoastaan viimeisenä keinona tarpeellisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukaisesti, ja siihen olisi sovellettava tehokkaita oikeussuojakeinoja kansallisen, unionin ja kansainvälisen oikeuden mukaisesti. Seulonnan aikana olisi sovellettava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2024/1346 ([8]) asiaankuuluvia säännöksiä kansainvälistä suojelua hakevien osalta ja direktiivin 2008/115/EY asiaankuuluvia säilöönottosääntöjä sellaisten kolmansien maiden kansalaisten osalta, jotka eivät ole tehneet kansainvälistä suojelua koskevaa hakemusta.

(12) Jos seulonnan aikana käy selväksi, että tällaisen seulonnan kohteena oleva kolmannen maan kansalainen täyttää asetuksessa (EU) 2016/399 säädetyt kolmansien maiden kansalaisten maahantuloedellytykset, seulonta olisi lopetettava ja asianmaiselle kolmannen maan kansalaiselle olisi annettava lupa tulla jäsenvaltion alueelle, sanotun kuitenkaan rajoittamatta sellaisten mainitussa asetuksessa tarkoitettujen seuraamusten soveltamista, joita sovelletaan, jos ulkoraja ylitetään luvattomasti muualta kuin rajanylityspaikan kautta tai muulloin kuin sen vahvistettuina aukioloaikoina.

(13) Kun otetaan huomioon asetuksella (EU) 2016/399 vahvistettujen, kolmansien maiden kansalaisten maahantuloedellytyksiä koskevien poikkeusten tarkoitus, henkilöitä, joiden maahantulon jokin jäsenvaltio on sallinut tällaisten poikkeusten mukaisesti kyseisen asetuksen nojalla yksittäisellä päätöksellä, ei saisi seuloa, vaikka he eivät täyttäisi kaikkia maahantulon edellytyksiä, elleivät he tee kansainvälistä suojelua koskevaa hakemusta.

(14) Kaikille seulottaville kolmansien maiden kansalaisille olisi tehtävä tarkastus heidän henkilöllisyytensä tunnistamiseksi tai todentamiseksi ja sen todentamiseksi, muodostavatko he mahdollisesti uhan sisäiselle turvallisuudelle tai kansanterveydelle. Sellaisten henkilöiden tapauksessa, jotka tekevät rajanylityspaikalla kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen, olisi otettava tarkastusten päällekkäisyyksien välttämiseksi huomioon rajatarkastusten yhteydessä tehdyt henkilöllisyyden selvittämiset ja turvallisuustarkastukset.

(15) Kun seulonta on saatettu päätökseen, asianomaiset kolmansien maiden kansalaiset olisi joko ohjattava niiden viranomaisten puoleen, joilla on toimivalta rekisteröidä kansainvälistä suojelua koskeva hakemus, tai heihin olisi sovellettava tapauksen mukaan direktiivin 2008/115/EY mukaista menettelyä. Seulonnan aikana saadut asiaankuuluvat tiedot olisi toimitettava toimivaltaisille viranomaisille kunkin yksittäisen tapauksen jatkoarvioinnin tueksi perusoikeuksia kaikilta osin kunnioittaen. Tarvittaessa asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten olisi jatkettava tässä asetuksessa vahvistettuja tarkastuksia myöhemmässä menettelyssä. Direktiivissä 2008/115/EY vahvistettuja menettelyjä olisi ryhdyttävä soveltamaan vasta seulonnan päätyttyä. Euroopan parlamentin ja neuvostonasetuksen (EU) 2024/1348 ([9]) säännöksiä kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten rekisteröinnistä olisi sovellettava vasta seulonnan päätyttyä. Tämä ei saisi vaikuttaa siihen, että henkilöt, jotka hakevat kansainvälistä suojelua kiinnioton hetkellä, rajavalvonnan aikana rajanylityspaikalla tai seulonnan aikana, olisi katsottava kansainvälistä suojelua hakeviksi, ja että asetusta (EU) 2024/1348 ja direktiiviä (EU) 2024/1346 olisi sovellettava heihin.

([8]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/1346, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden vastaanottoa jäsenvaltioissa koskevista vaatimuksista (EUVL L, 2024/1346, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj).

([9]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1348, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, kansainvälistä suojelua unionissa koskevan yhteisen menettelyn luomisesta ja direktiivin 2013/32/EU kumoamisesta (EUVL L, 2024/1348, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj).

(16) Kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden, joihin jäsenvaltiot eivät voi soveltaa tai eivät enää voi soveltaa rajalla tapahtuvaa turvapaikkamenettelyä asetuksen (EU) 2024/1348 sen säännöksen mukaisesti, joka koskee rajalla tapahtuvaa turvapaikkamenettelyä koskevia poikkeuksia, olisi pääsääntöisesti sallittava tulla alueelle.

(17) Seulontaa voisi seurata myös sisäinen siirto asetuksella (EU) 2024/1351 vahvistetun yhteisvastuumekanismin tai muun olemassa olevan yhteisvastuumekanismin mukaisesti.

(18) Asetuksessa (EU) 2016/399 säädetyn, oleskelun kestoa koskevien vaatimusten täyttämistä koskevan olettamuksen mukaan maahantuloedellytysten täyttyminen ja lupa tulla maahan ilmaistaan matkustusasiakirjassa olevalla maahantuloleimalla. Tällaisen maahantuloleiman tai matkustusasiakirjan puuttumista saatetaan näin ollen pitää osoituksena siitä, että haltija ei täytä maahantuloedellytyksiä. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2017/2226 ([10]) perustetun rajanylitystietojärjestelmän (EES) käyttöönoton seurauksena leimat korvataan rajanylitystietojärjestelmään tehtävillä kirjauksilla, mikä tekee tästä olettamasta luotettavamman. Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi suoritettava sellaisten kolmansien maiden kansalaisten seulonta, jotka ovat jo jäsenvaltioiden alueella ja jotka eivät pysty osoittamaan, että he ovat täyttäneet jäsenvaltioiden alueelle pääsyä koskevat edellytykset. Tällaisten kolmansien maiden kansalaisten seulonta on välttämätöntä, jotta voidaan korvata se seikka, että he ovat oletettavasti onnistuneet kiertämään maahantulotarkastukset Schengen-alueelle saapuessaan ja että näin ollen heidän pääsyään alueelle ei ole voitu evätä eikä heitä ole voitu myöskään ohjata seulontaa seuraaviin asianmukaisiin menettelyihin. Seulonnan suorittaminen voisi myös auttaa varmistamaan tässä asetuksessa tarkoitettujen tietokantoihin tehtyjen hakujen avulla, että asianomaiset henkilöt eivät muodosta uhkaa sisäiselle turvallisuudelle. Ennen jäsenvaltion alueella suoritettavan seulonnan päättymistä asianomaiset kolmansien maiden kansalaiset olisi ohjattava joko palauttamismenettelyyn tai, jos he hakevat kansainvälistä suojelua, asianmukaiseen turvapaikkamenettelyyn. Kolmansien maiden kansalaisia ei saisi seuloa toistuvasti.

(19) Jäsenvaltioiden olisi voitava olla suorittamatta seulontaa alueellaan, jos niiden alueella laittomasti oleskeleva kolmannen maan kansalainen lähetetään välittömästi kiinnioton jälkeen takaisin toiseen jäsenvaltioon kahdenvälisten sopimusten tai järjestelyjen taikka kahdenvälisen yhteistyökehyksen puitteissa. Tällöin jäsenvaltion, johon asianomainen kolmannen maan kansalainen on lähetetty takaisin, olisi suoritettava seulonta viipymättä.

(20) Tämä asetus ei rajoita sellaisten kansallisen lainsäädännön säännösten soveltamista, jotka koskevat sellaisten kolmansien maiden kansalaisten tunnistamista, joiden epäillään oleskelevan jossain jäsenvaltiossa laittomasti, jos tällainen tunnistaminen tapahtuu sellaisten tietojen tutkimiseksi lyhyen mutta kohtuullisen ajan kuluessa, joiden perusteella oleskelu voidaan todeta laittomaksi tai lailliseksi.

(21) Rajoittamatta niiden jäsenvaltioiden sisärajoilla sovellettavien, rajavalvontaa koskevien sääntöjen soveltamista, joissa päätöstä tällaisen valvonnan poistamisesta ei ole vielä tehty, tällaisten sisärajojen luvattoman ylittämisen yhteydessä kiinniotettujen kolmansien maiden kansalaisten seulonnoissa olisi noudatettava tässä asetuksessa vahvistettuja sääntöjä, jotka koskevat jäsenvaltion alueen sisällä tehtävää seulontaa, eikä sääntöjä, jotka on vahvistettu ulkorajalla tehtäviä seulontoja varten.

(22) Ulkorajalla tehtävä seulonta olisi saatettava päätökseen mahdollisimman nopeasti, ja sen olisi kestettävä enintään seitsemän päivää. Jäsenvaltion alueella tapahtuva seulonta olisi saatettava päätökseen mahdollisimman nopeasti, ja sen olisi kestettävä enintään kolme päivää. Jäsenvaltioita ei saisi estää suorittamasta seulontaa ulkorajalla tai alueellaan lyhyemmässä ajassa edellyttäen, että tässä asetuksessa säädetyt tarkastukset tehdään.

(23) Seulonta on osa Euroopan yhdennettyä rajaturvallisuutta. Erityisesti rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitustukiväline, joka on perustettu osana yhdennetyn rajaturvallisuuden rahastoa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/1148 ([11]), voidaan ottaa käyttöön tuen tarjoamiseksi jäsenvaltioiden toimille, jotka kuuluvat tämän asetuksen soveltamisalaan, linjassa kyseisen välineen käyttöä koskevien sääntöjen kanssa ja rajoittamatta muita prioriteetteja, joita sillä tuetaan.

([10]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/2226, annettu 30 päivänä marraskuuta 2017, rajanylitystietojärjestelmän (EES) perustamisesta jäsenvaltioiden ulkorajat ylittävien kolmansien maiden kansalaisten maahantuloa, maastalähtöä ja pääsyn epäämistä koskevien tietojen rekisteröimiseksi ja edellytysten määrittämisestä pääsylle EES:n tietoihin lainvalvontatarkoituksissa sekä Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen ja asetusten (EY) N:o 767/2008 ja (EU) N:o 1077/2011 muuttamisesta (EUVL L 327, 9.12.2017, s. 20).

([11]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1148, annettu 7 päivänä heinäkuuta 2021, rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitustukivälineen perustamisesta yhdennetyn rajaturvallisuuden rahaston osaksi (EUVL L 251, 15.7.2021, s. 48.)

(24) Seulonnan tavoitteiden saavuttamiseksi olisi varmistettava vahvempi kehys tiiviille yhteistyölle, jota tehdään asetuksen (EU) 2016/399 säännöksessä, joka koskee valvonnan toteuttamista, tarkoitettujen toimivaltaisten kansallisten viranomaisten välillä; näitä ovat turvapaikkamenettelyistä ja hakijoiden vastaanotosta vastaavat viranomaiset, kansanterveyden suojelusta vastaavat viranomaiset sekä direktiivin 2008/115/EY mukaisista palauttamismenettelyistä vastaavat viranomaiset. Jäsenvaltioiden olisi voitava käyttää asiaankuuluvien virastojen, etenkin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2019/1896 ([12]) perustetun Euroopan raja- ja merivartioviraston, jäljempänä ”Euroopan raja- ja merivartiovirasto”, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/2303 ([13]) perustetun Euroopan unionin turvapaikkaviraston, jäljempänä ”Euroopan unionin turvapaikkavirasto”, tukea näiden toimivaltuuksien rajoissa. Jäsenvaltioiden olisi otettava mukaan kansalliset lastensuojeluviranomaiset ja kansalliset viranomaiset, jotka vastaavat ihmiskaupan uhrien havaitsemisesta ja tunnistamisesta, aina, kun seulonnassa paljastuu ihmiskauppaan liittyviä seikkoja Euroopan parlamentin ja neuvostondirektiivin 2011/36/EU ([14]) mukaisesti.

(25) Seulonnan aikana lapsen etu olisi aina otettava ensisijaisesti huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan, jäljempänä ”perusoikeuskirja”, 24 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Lastensuojeluviranomaiset olisi tarvittaessa otettava tiiviisti mukaan seulontaan, jotta voidaan varmistaa, että lapsen etu otetaan asianmukaisesti huomioon seulonnan kaikissa vaiheissa. Olisi nimettävä edustaja edustamaan ja avustamaan ilman huoltajaa olevaa alaikäistä seulonnan aikana tai, jos edustajaa ei ole nimetty, henkilö, joka on koulutettu turvaamaan alaikäisen etu ja yleinen hyvinvointi. Mahdollisuuksien mukaan kyseisen edustajan olisi oltava sama kuin direktiivin (EU) 2024/1346 ilman huoltajaa olevia alaikäisiä koskevien sääntöjen mukaisesti nimetty edustaja. Koulutetun henkilön olisi oltava henkilö, joka on nimetty toimimaan tilapäisesti edustajana kyseisen direktiivin nojalla, jos kyseinen henkilö on nimetty.

(26) Soveltaessaan tätä asetusta jäsenvaltioiden olisi varmistettava ihmisarvon kunnioittaminen ja se, että ketään ei syrjitä tämän sukupuoleen, rotuun, ihonväriin, etniseen taikka yhteiskunnalliseen alkuperään, geneettisiin ominaisuuksiin, kieleen, uskontoon tai vakaumukseen, poliittisiin tai muihin mielipiteisiin, kansalliseen vähemmistöön kuulumiseen, vammaisuuteen, ikään tai seksuaaliseen suuntautumiseen liittyvällä perusteella.

(27) Jotta voidaan varmistaa unionin ja kansainvälisen oikeuden, mukaan lukien perusoikeuskirja, noudattaminen seulonnan aikana, kunkin jäsenvaltion olisi huolehdittava seurantamekanismista ja otettava käyttöön riittävät takeet sen riippumattomuuden varmistamiseksi. Tässä yhteydessä olisi noudatettava muun muassa Pariisin periaatteita, jotka on hyväksytty Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen 20 päivänä joulukuuta 1993 antamalla päätöslauselmalla 48/134, Venetsian periaatteita, jotka Venetsian komissio hyväksyi 118. täysistunnossaan 15–16 päivänä maaliskuuta 2019, oikeusasiamiehen ja sovitteluelimien asemasta ihmisoikeuksien, hyvän hallinnon ja oikeusvaltioperiaatteen edistämisessä ja suojelemisessa 28 päivänä joulukuuta 2020 annettua Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen päätöslauselmaa sekä kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisen yleissopimuksen valinnaista pöytäkirjaa, joka on hyväksytty 18 päivänä joulukuuta 2002 Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen 57. istunnossa annetulla päätöslauselmalla A/RES/57/199, jäljempänä ”OPCAT”. Tätä varten jäsenvaltioiden olisi voitava turvautua jo olemassa oleviin kansallisiin perusoikeuksien seurantamekanismeihin tässä asetuksessa vahvistettujen vaatimusten mukaisesti. Seurantamekanismin, josta kukin jäsenvaltio huolehtii, olisi katettava erityisesti perusoikeuksien kunnioittaminen seulonnan yhteydessä sekä säilöönottoon sovellettavien unionin ja kansallisten sääntöjen ja palauttamiskiellon periaatteen noudattaminen. Neuvoston asetuksella (EY) N:o 168/2007 ([15]) perustetun Euroopan unionin perusoikeusviraston, jäljempänä ”perusoikeusvirasto”, olisi laadittava yleiset ohjeet tällaisen seurantamekanismin perustamisesta ja sen riippumattomasta toiminnasta. Jäsenvaltioiden olisi voitava pyytää perusoikeusvirastolta tukea kansallisten seurantamekanismiensa kehittämiseen. Niiden olisi myös voitava pyytää perusoikeusvirastolta neuvoja kansallista seurantamekanismiaan koskevien menetelmien vahvistamiseen ja asianmukaisiin koulutustoimenpiteisiin. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi voitava kutsua asiaankuuluvia ja toimivaltaisia kansallisia, kansainvälisiä ja valtiosta

([12]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1896, annettu 13 päivänä marraskuuta 2019, eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta sekä asetusten (EU) N:o 1052/2013 ja (EU) 2016/1624 kumoamisesta (EUVL L 295, 14.11.2019, s. 1).

([13]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2303, annettu 15 päivänä joulukuuta 2021, Euroopan unionin turvapaikkavirastosta ja asetuksen (EU) N:o 439/2010 kumoamisesta (EUVL L 468, 30.12.2021, s. 1).

([14]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/36/EU, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2011, ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta sekä ihmiskaupan uhrien suojelemisesta ja neuvoston puitepäätöksen 2002/629/YOS korvaamisesta (EUVL L 101, 15.4.2011, s. 1).

([15]) Neuvoston asetus (EY) N:o 168/2007, annettu 15 päivänä helmikuuta 2007, Euroopan unionin perusoikeusviraston perustamisesta (EUVL L 53, 22.2.2007, s. 1).

riippumattomia järjestöjä ja elimiä osallistumaan seurantaan. Riippumaton seurantamekanismi ei saisi vaikuttaa asetuksen (EU) 2019/1896 mukaiseen Euroopan raja- ja merivartioviraston perusoikeusvalvojien suorittamaan perusoikeuksien valvontaan, asetuksessa (EU) 2021/2303 tarkoitettuun Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän operatiivisen ja teknisen soveltamisen seuraamiseen tarkoitettuun seurantamekanismiin, neuvoston asetuksessa (EU) 2022/922 ([16]) vahvistettuun arviointi- ja valvontamekanismiin eikä olemassa olevien kansallisten tai kansainvälisten seurantaelinten suorittamaan seurantaan. Jäsenvaltioiden olisi tutkittava väitteet, jotka koskevat seulonnan aikana tapahtuneita perusoikeuksien rikkomisia, muun muassa varmistamalla, että valitukset käsitellään nopeasti ja asianmukaisella tavalla.

(28) Jäsenvaltioiden olisi osoitettava riippumattomalle seurantamekanismille riittävät taloudelliset resurssit.

(29) Pelkästään se, että käytettävissä on oikeussuojakeinoja yksittäistapauksissa tai kansallisia järjestelmiä, jotka valvovat seulonnan tehokkuutta, ei riitä täyttämään vaatimuksia, jotka koskevat tämän asetuksen mukaista perusoikeuksien seurantaa.

(30) Seulontaviranomaisten olisi täytettävä seulontalomake. Lomake olisi toimitettava asianmukaisin keinoin, esimerkiksi digitaalisesti, kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten rekisteröinnistä tai palauttamismenettelyistä vastaaville viranomaisille sen mukaan, minkä viranomaisen puoleen henkilö on ohjattu.

(31) Tämä asetus ei saisi vaikuttaa toimiin, joita toteutetaan kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jotta voidaan todeta asianomaisen henkilön henkilöllisyys tai arvioida mahdollisia uhkia sisäiselle turvallisuudelle.

(32) Seulontalomakkeessa olevat tiedot olisi tallennettava siten, että niihin voidaan hakea muutosta hallinnollisella ja oikeudellisella tasolla minkä tahansa myöhemmän turvapaikka- tai palauttamismenettelyn aikana. Seulottavalla henkilöllä olisi oltava mahdollisuus ilmoittaa seulontaviranomaisille, että lomakkeessa olevat tiedot ovat virheellisiä. Kaikki tällaiseen ilmoitukseen perustuvat tiedot olisi kirjattava seulontalomakkeeseen viivyttämättä seulonnan päätökseen saattamista.

(33) Seulontalomakkeen sisältämät tiedot olisi asetettava asianomaisen henkilön saataville joko paperilla tai sähköisessä muodossa, lukuun ottamatta asiaankuuluviin tietokantoihin turvallisuustarkastuksia varten tehtyihin hakuihin liittyviä tietoja. Alaikäisten tapauksessa seulontalomakkeen sisältämät tiedot olisi toimitettava lapsesta vastaavalle yhdelle tai useammalle aikuiselle. Ilman huoltajaa olevien alaikäisten tapauksessa seulontalomakkeen sisältämät tiedot olisi toimitettava lapsen edustajalle tai henkilölle, joka on koulutettu turvaamaan alaikäisen etu ja yleinen hyvinvointi.

(34) Tietojen käsittelyssä seulontamenettelyn aikana olisi aina noudatettava sovellettavaa unionin tietosuojalainsäädäntöä, erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679 ([17]).

(35) Toimivaltaisten viranomaisten olisi siirrettävä seulonnan aikana kerätyt biometriset tiedot yhdessä sellaisten tietojen kanssa, joita tarkoitetaan kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden, ulkorajan laittoman ylittämisen yhteydessä kiinni otettujen kolmansien maiden kansalaisten tai kansalaisuudettomien henkilöiden, jäsenvaltiossa laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten tai kansalaisuudettomien henkilöiden sekä etsintä- ja pelastusoperaation seurauksena maihin nousseiden kolmansien maiden kansalaisten tai kansalaisuudettomien henkilöiden biometristen tietojen keräämistä ja siirtämistä koskevissa asetuksen (EU) 2024/1358 säännöksissä, kyseisellä asetuksella perustetulle Eurodacille, jäljempänä ”Eurodac”, kyseisessä asetuksessa säädettyjä määräaikoja noudattaen.

(36) Seulottaville kolmansien maiden kansalaisille olisi tehtävä pätevän hoitohenkilöstön suorittama alustava terveystarkastus, jossa voidaan todeta terveydenhoidon tarve tai tarve eristää henkilö kansanterveyteen liittyvistä syistä. Pätevän hoitohenkilöstön olisi voitava yksittäisen kolmannen maan kansalaisen yleistä tilaa koskevien lääketieteellisten olosuhteiden perusteella päättää, että muut terveystarkastukset eivät ole tarpeen seulonnan aikana. Kyseisen alustavan terveystarkastuksen suorittaminen olisi annettava sellaisen pätevän hoitohenkilöstön tehtäväksi,

([16]) Neuvoston asetus (EU) 2022/922, annettu 9 päivänä kesäkuuta 2022, arviointi- ja valvontamekanismin perustamisesta ja toiminnasta Schengenin säännöstön soveltamisen varmistamista varten sekä asetuksen (EU) N:o 1053/2013 kumoamisesta (EUVL L 160, 15.6.2022, s. 1).

([17]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

joka kuuluu johonkin seuraavista Kansainvälisen työjärjestön vastuulla olevan kansainvälisen ammattiluokituksen ISCO-08-luokituksen luokista: 221 Lääkärit, 2221 Ylihoitajat ja osastonhoitajat, 2240 Muiden terveyspalvelujen tuottajat.

(37) Alustava haavoittuvuustarkastus olisi tehtävä sellaisten henkilöiden tunnistamiseksi, joiden osalta on viitteitä siitä, että he ovat haavoittuvassa asemassa, kidutuksen, muun epäinhimillisen tai halventavan kohtelun uhreja tai kansalaisuudettomia taikka joilla on erityisiä vastaanotto- tai menettelytarpeita direktiivissä (EU) 2024/1346 ja asetuksessa (EU) 2024/1348 tarkoitetulla tavalla. Tämä ei saisi vaikuttaa lisäarviointiin myöhemmissä menettelyissä seulonnan päätökseen saattamisen jälkeen. Haavoittuvuustarkastuksen suorittaminen olisi annettava tähän tarkoitukseen koulutetun seulontaviranomaisten erikoistuneen henkilöstön tehtäväksi.

(38) Seulonnan aikana kaikille asianomaisille henkilöille olisi taattava perusoikeuskirjan mukaiset elinolot sekä mahdollisuus kiireelliseen terveydenhoitoon ja välttämättömään sairaanhoitoon. Erityistä huomiota olisi kiinnitettävä henkilöihin, joilla on haavoittuvuuksia, kuten raskaana oleviin naisiin, ikääntyneisiin henkilöihin, yksinhuoltajaperheisiin, henkilöihin, joilla on ilmeinen ruumiillinen tai henkinen vamma, henkilöihin, jotka ovat kärsineet psyykkisestä tai fyysisestä traumasta, ja ilman huoltajaa oleviin alaikäisiin. Erityisesti alaikäiselle tiedot olisi annettava lapsiystävällisellä ja iän huomioon ottavalla tavalla. Kaikkien seulontaan liittyvien tehtävien suorittamiseen osallistuvien viranomaisten olisi raportoitava kaikista havaitsemistaan tai niille raportoiduista haavoittuvuuksista, kunnioitettava ihmisarvoa ja yksityisyyttä ja pidättäydyttävä kaikesta syrjinnästä.

(39) Koska seulottavilla kolmansien maiden kansalaisilla ei välttämättä ole ulkorajan lailliseen ylittämiseen tarvittavia henkilö- ja matkustusasiakirjoja, osana seulontaa olisi suoritettava tunnistamis- tai todentamismenettely.

(40) Yhteinen henkilöllisyystietovaranto (CIR) perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksilla (EU) 2019/817 ([18]) ja (EU) 2019/818 ([19]) helpottamaan sellaisten henkilöiden virheetöntä tunnistamista, mukaan lukien tuntemattomat henkilöt, jotka eivät pysty osoittamaan henkilöllisyyttään, jotka on rekisteröity EES-järjestelmään, neuvoston päätöksellä 2004/512/EY ([20]) perustettuun viisumitietojärjestelmään (VIS), Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2018/1240 ([21]) perustettuun Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmään (ETIAS), Eurodaciin ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2019/816 ([22]) perustettuun niiden jäsenvaltioiden tunnistamista koskevaan keskitettyyn järjestelmään, joilla on kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden tuomioita koskevia tietoja, (ECRIS-TCN), ja olemaan avuksi siinä. Siksi CIR sisältää ainoastaan EES-, VIS-, ETIAS-, Eurodac- ja ECRIS-TCN-järjestelmiin tallennetut henkilö- ja matkustusasiakirjat ja biometriset tiedot, jotka pidetään loogisesti erotettuina toisistaan. CIR:ään tallennetaan ainoastaan ne henkilötiedot, jotka ovat ehdottoman välttämättömiä henkilöllisyyden toteamiseksi tarkasti. Siihen tallennetut henkilötiedot poistetaan automaattisesti, jos tiedot poistetaan taustajärjestelmistä. Hakujen tekeminen CIR:ään mahdollistaa henkilöiden tunnistamisen tai heidän henkilöllisyytensä todentamisen luotettavasti ja kattavasti, sillä sen avulla voidaan tehdä hakuja yhdellä kertaa kaikkiin EES-, VIS-, ETIAS-, Eurodac- ja ECRIS-TCN-järjestelmissä oleviin henkilötietoihin nopeasti ja luotettavasti siten, että samalla varmistetaan tietosuoja ja vältetään tietojen tarpeeton käsittely ja päällekkäisyyksien syntyminen.

([18]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/817, annettu 20 päivänä toukokuuta 2019, kehyksen vahvistamisesta rajoja ja viisumipolitiikkaa koskevien EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuudelle ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726 ja (EU) 2018/1861 sekä neuvoston päätösten 2004/512/EY ja 2008/633/YOS muuttamisesta (EUVL L 135, 22.5.2019, s. 27).

([19]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/818, annettu 20 päivänä toukokuuta 2019, kehyksen vahvistamisesta poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä sekä turvapaikka- ja muuttoliikeasioita koskevien EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuudelle ja asetusten (EU) 2018/1726, (EU) 2018/1862 ja (EU) 2019/816 muuttamisesta (EUVL L 135, 22.5.2019, s. 85).

([20]) Neuvoston päätös 2004/512/EY, tehty 8 päivänä kesäkuuta 2004, viisumitietojärjestelmän (VIS) perustamisesta (EUVL L 213, 15.6.2004, s. 5).

([21]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1240, annettu 12 päivänä syyskuuta 2018, Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmän (ETIAS) perustamisesta ja asetusten (EU) N:o 1077/2011, (EU) N:o 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 ja (EU) 2017/2226 muuttamisesta (EUVL L 236, 19.9.2018, s. 1).

([22]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/816, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, niiden jäsenvaltioiden tunnistamista koskevan keskitetyn järjestelmän perustamisesta, joilla on kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden tuomioita koskevia tietoja (ECRIS-TCN), eurooppalaisen rikosrekisteritietojärjestelmän täydentämiseksi ja asetuksen (EU) 2018/1726 muuttamisesta (EUVL L 135, 22.5.2019, s. 1).

(41) Seulottavan henkilön henkilöllisyyden toteamiseksi tai todentamiseksi CIR:ssä olisi käynnistettävä todentaminen seulonnan aikana kyseisen henkilön läsnä ollessa. Kyseisen todentamisen aikana henkilön biometrisiä tietoja olisi verrattava CIR:ssä oleviin tietoihin. Jos henkilön biometrisiä tietoja ei voida käyttää tai jos kysely kyseisillä tiedoilla epäonnistuu taikka ei tuota osumaa, kysely voidaan tehdä henkilön henkilötiedoilla yhdessä matkustusasiakirjan tietojen kanssa, jos tällaiset tiedot ovat saatavilla, tai tiedoilla, jotka asianomainen kolmannen maan kansalainen on antanut taikka jotka häneltä on saatu. Tarpeellisuus- ja suhteellisuusperiaatteen mukaisesti ja jos kysely osoittaa, että henkilöstä on tallennettu tietoja CIR:ään, jäsenvaltion viranomaisilla olisi oltava pääsy katsomaan CIR:ään tallennettuja kyseisen henkilön henkilötietoja, matkustusasiakirjan tietoja ja biometrisiä tietoja ilman että CIR:stä saadaan tietoa siitä, missä EU:n tietojärjestelmässä tiedot ovat.

(42) Koska CIR:n käyttö tunnistamistarkoituksiin on rajattu asetuksilla (EU) 2019/817 ja (EU) 2019/818 koskemaan tapauksia, joissa helpotetaan EES-, VIS-, ETIAS-, Eurodac- ja ECRIS-TCN-järjestelmiin rekisteröityjen henkilöiden virheetöntä tunnistamista ja avustetaan siinä poliisitarkastustilanteissa jäsenvaltioiden alueella, kyseisiä asetuksia on muutettava siten, että niissä säädetään CIR:n käytöstä myös henkilöiden tunnistamiseen tai heidän henkilöllisyytensä todentamiseen seulonnan aikana. Asetuksen (EU) 2019/818 osalta tällainen muutos olisi jäsenvaltioiden keskinäisten erojen vuoksi toteutettava muulla kuin tällä asetuksella.

(43) Ottaen huomioon, että monilla seulontaan ohjatuilla henkilöillä ei välttämättä ole minkäänlaisia matkustusasiakirjoja, seulontaviranomaisten olisi myös voitava tutustua mahdollisiin muihin asianomaisen henkilön hallussa oleviin asiakirjoihin, jos tällaisten henkilöiden biometriset tiedot eivät ole käyttökelpoisia tai eivät tuota hakutuloksia CIR:ssä. Viranomaisilla olisi myös oltava mahdollisuus käyttää kyseisten asiakirjojen muita kuin biometrisiä tietoja ja verrata niitä asiaankuuluvien tietokantojen tietoihin.

(44) Henkilöiden tunnistaminen tai heidän henkilöllisyytensä todentaminen rajatarkastusten aikana rajanylityspaikalla ja kaikki tietokantahaut, joita asianomaisen henkilön seulontaan ohjanneet viranomaiset ovat tehneet rajavalvonnan tai poliisitarkastusten yhteydessä ulkorajoilla taikka jäsenvaltion alueella, olisi katsottava osaksi seulontaa, eikä niitä pitäisi toistaa, paitsi jos tämänkaltaiseen toistoon on erityisiä perusteltuja syitä. Biometriset tiedot saisi ottaa kerran osana seulontaa, kun tarkoituksena on sekä tunnistaminen tai henkilöllisyyden todentaminen että rekisteröiminen asetuksen (EU) 2024/1358 vaatimusten mukaisesti.

(45) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa, jotta se voi vahvistaa tietojen hakua koskevan yksityiskohtaisen menettelyn ja eritelmät sekä täsmentää seulonnan suorittamisesta vastaavien viranomaisten, Interpolin kansallisten keskustoimistojen ja Europolin kansallisten yksikköjen välisen yhteistyömenettelyn sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvan uhkan määrittämiseksi. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011 ([23]) mukaisesti.

(46) Seulonnassa olisi myös tarkistettava, voiko asianomaisten kolmansien maiden kansalaisten tulo unioniin muodostaa uhkan sisäiselle turvallisuudelle.

(47) Koska seulonta koskee ulkorajalla olevia kolmansien maiden kansalaisia, jotka eivät täytä maahantuloedellytyksiä, etsintä- ja pelastusoperaation jälkeen maihin tulleita kolmansien maiden kansalaisia, jotka eivät täytä maahantuloedellytyksiä, sekä jäsenvaltioiden alueella laittomasti oleskelevia kolmansien maiden kansalaisia, osana seulontaa suoritettavien turvallisuustarkastusten olisi oltava vähintään samantasoisia kuin tarkastukset, joita kohdistetaan niihin kolmansien maiden kansalaisiin, jotka hakevat etukäteen lupaa tulla unionin alueelle lyhytaikaista oleskelua varten, riippumatta siitä, kuuluvatko he viisumivelvollisuuden piiriin vai eivät.

([23]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

(48) Niiden kolmansien maiden kansalaisten osalta, joilla on kansalaisuutensa perusteella viisumivapaus Euroopan parlamentin ja asetuksen (EU) 2018/1806 ([24]) nojalla, asetuksessa (EU) 2018/1240 säädetään, että heidän on haettava matkustuslupaa, jotta he voivat tulla unionin alueelle lyhytaikaista oleskelua varten. Ennen matkustusluvan saamista asianomaiset henkilöt ohjataan turvallisuustarkastuksiin, joissa heidän toimittamiaan henkilötietoja verrataan useisiin unionin tietokantoihin, joita ovat VIS, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksilla (EU) 2018/1860 ([25]), (EU) 2018/1861 ([26]) ja (EU) 2018/1862 ([27]) perustettu Schengenin tietojärjestelmä (SIS), EES, ETIAS, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/794 ([28]) tarkoitettua ristiintarkistamista varten käsitellyt Europolin tiedot, ECRIS-TCN sekä Interpolin varastettujen ja kadonneiden matkustusasiakirjojen tietokantaan (SLTD-tietokanta), ja kuulutuksiin liitettyjen matkustusasiakirjojen tietokantaan, jäljempänä ”TDAWN-tietokanta”. Asetuksen (EU) 2018/1806 nojalla viisumivelvolliset kolmansien maiden kansalaiset ohjataan ennen viisumin myöntämistä turvallisuustarkastuksiin, joissa heidän tietojaan verrataan samoihin tietokantoihin kuin sellaisten kolmansien maiden kansalaisten tietoja, jotka eivät ole viisumivelvollisia, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 810/2009 ([29]) ja (EY) N:o 767/2008 ([30]) mukaisesti.

(49) Kun on kyse seulottavista henkilöistä, turvallisuustarkoituksessa tehtävissä automatisoiduissa todentamisissa olisi käytettävä samoja järjestelmiä, joita sovelletaan viisumia, pitkäaikaista viisumia, VIS-järjestelmän mukaisesti oleskelulupaa tai ETIAS-järjestelmän mukaisesti matkustuslupaa hakeviin; näitä järjestelmiä ovat VIS, EES, ETIAS, mukaan lukien asetuksessa (EU) 2018/1240 tarkoitettu ETIAS-seurantalista, SIS ja ECRIS-TCN terrorismirikoksista ja muista vakavista rikoksista tuomittujen henkilöiden osalta, asetuksessa (EU) 2016/794 tarkoitettua ristiintarkistamista varten käsitellyt Europolin tiedot sekä SLTD- ja TDAWN-tietokannat.

(50) Turvallisuustarkoituksessa tehtävät haut asiaankuuluviin tietokantoihin olisi tehtävä varmistaen, että kyseisistä tietokannoista saadaan ainoastaan turvallisuustarkastusten tekemisen kannalta tarvittavat tiedot. Niiden henkilöiden osalta, jotka ovat tehneet kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen rajanylityspaikassa tai kauttakulkualueella, seulonnan osana turvallisuustarkastusta varten tehdyissä tietokantahauissa olisi keskityttävä tietokantoihin, joihin ei ole tehty hakuja ulkorajalla tehdyissä rajatarkastuksissa, ja välttää näin toistuvat haut.

(51) Jos seulonta on perusteltua, siihen voisi kuulua myös kolmansien maiden kansalaisten hallussa olevien esineiden tarkastaminen kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Kaikkien turvallisuustarkastuksen yhteydessä sovellettavien toimenpiteiden olisi oltava oikeasuhteisia, ja niissä olisi kunnioitettava seulottavien henkilöiden ihmisarvoa. Seulontaan osallistuvien viranomaisten olisi varmistettava, että kunnioitetaan asianomaisten henkilöiden perusoikeuksia, kuten oikeutta henkilötietojen suojaan sekä sananvapautta.

(52) Koska pääsy EES-, ETIAS-, VIS- ja ECRIS-TCN-järjestelmiin on välttämätön seulontaviranomaisille sen tarkistamiseksi, onko henkilö mahdollisesti uhka sisäiselle turvallisuudelle, asetuksia (EY) N:o 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 ja (EU) 2019/816 olisi muutettava siten, että niissä säädetään kyseisestä pääsyoikeudesta, josta kyseisissä asetuksissa ei tällä hetkellä säädetä. Asetuksen (EU) 2019/816 osalta tällainen muutos olisi jäsenvaltioiden keskinäisten erojen vuoksi toteutettava muulla kuin tällä asetuksella.

([24]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1806, annettu 14 päivänä marraskuuta 2018, luettelon vahvistamisesta kolmansista maista, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, ja niistä kolmansista maista, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske (EUVL L 303, 28.11.2018, s. 39),

([25]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1860, annettu 28 päivänä marraskuuta 2018, Schengenin tietojärjestelmän käytöstä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi (EUVL L 312, 7.12.2018, s. 1).

([26]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1861, annettu 28 päivänä marraskuuta 2018, Schengenin tietojärjestelmän (SIS) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä rajatarkastuksissa, Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1987/2006 muuttamisesta ja kumoamisesta (EUVL L 312, 7.12.2018, s. 14).

([27]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1862, annettu 28 päivänä marraskuuta 2018, Schengenin tietojärjestelmän (SIS) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä poliisiyhteistyössä ja rikosasioissa tehtävässä oikeudellisessa yhteistyössä, neuvoston päätöksen 2007/533/YOS muuttamisesta ja kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1986/2006 ja komission päätöksen 2010/261/EU kumoamisesta (EUVL L 312, 7.12.2018, s. 56).

([28]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/794, annettu 11 päivänä toukokuuta 2016, Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirastosta (Europol) sekä neuvoston päätösten 2009/371/YOS, 2009/934/YOS, 2009/935/YOS, 2009/936/YOS ja 2009/968/YOS korvaamisesta ja kumoamisesta (EUVL L 135, 24.5.2016, s. 53).

([29]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 810/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, yhteisön viisumisäännöstön laatimisesta (viisumisäännöstö) (EUVL L 243, 15.9.2009, s. 1).

([30]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 767/2008, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2008, viisumitietojärjestelmästä (VIS) ja lyhytaikaista oleskelua varten myönnettäviä viisumeja koskevasta jäsenvaltioiden välisestä tietojenvaihdosta (VIS-asetus) (EUVL L 218, 13.8.2008, s. 60).

(53) Asetuksella (EU) 2019/817 perustettua eurooppalaista hakuportaalia (ESP), olisi käytettävä hakujen tekemiseen CIR:ään tunnistamista tai henkilöllisyyden todentamista varten.

(54) Seulontaviranomaisten olisi voitava käyttää ESP:tä hakujen tekemiseen EES-, ETIAS-, VIS-, SIS- ja ECRIS-TCN-järjestelmiin, Europolin tietoihin sekä SLTD- ja TDAWN-tietokantoihin turvallisuustarkastusten tarkoituksessa tapauksen mukaan.

(55) Hakujen tekeminen unionin tietokantoihin tunnistamisen tai henkilöllisyyden todentamisen tai turvallisuustarkastusten tarkoituksessa voidaan perustella seulonnan tehokkaalla täytäntöönpanolla ja samalla tavoitteella, jota varten kukin kyseisistä tietokannoista on perustettu, eli unionin ulkorajojen tehokkaalla valvonnalla Euroopan yhdennetyn rajaturvallisuuden yhteydessä.

(56) Kun on kyseosumasta tunnistamisen tai henkilöllisyyden todentamisen tai turvallisuustarkastusten tarkoituksessa, seulontaviranomaisen olisi tarkistettava, että EU:n tietojärjestelmiin tallennetut tiedot tai Europolin tiedot vastaavat osuman tuottaneita tietoja.

(57) Seulontaviranomaisten olisi voitava myös tarkistaa asiaankuuluvat kansalliset tietokannat tunnistamisen tai henkilöllisyyden todentamisen tai turvallisuustarkastusten yhteydessä kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

(58) Jäsenvaltiot, jotka eivät vielä sovella täysimääräisesti kaikkia Schengenin säännöstön määräyksiä ja joilla ei sen vuoksi ole pääsyä kaikkiin EU:n tieto järjestelmiin ja unionin tietokantoihin, vastaavat henkilöllisyys- ja turvallisuustarkastusten suorittamisesta tekemällä hakuja ainoastaan niissä järjestelmissä ja tietokannoissa, joihin niillä on pääsy, täyttääkseen velvoitteensa suorittaa tunnistaminen tai henkilöllisyyden todentaminen ja turvallisuustarkastuksia seulonnan aikana.

(59) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita, joita ovat ulkorajat ylittävien kolmansien maiden kansalaisten valvonnan tehostaminen ja säännösten antaminen kaikkien seulottavien kolmansien maiden kansalaisten tunnistamisesta tai henkilöllisyyden todentamisesta sekä hakujen tekemisestä asiaankuuluviin tietokantoihin sen todentamiseksi, muodostavatko seulottavat kolmansien maiden kansalaiset mahdollisesti uhan sisäiselle turvallisuudelle, ja tällaisten kolmansien maiden kansalaisten ohjaamiseksi asianmukaisiin menettelyihin,, vaan ne voidaan toiminnan laajuuden tai vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

(60) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan. Koska tällä asetuksella kehitetään Schengenin säännöstöä, Tanska päättää mainitun pöytäkirjan 4 artiklan mukaisesti kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun neuvosto on hyväksynyt tämän asetuksen, saattaako se asetuksen osaksi kansallista lainsäädäntöään.

(61) Tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joihin Irlanti ei osallistu neuvoston päätöksen 2002/192/EY ([31]) mukaisesti; Irlanti ei sen vuoksi osallistu tämän asetuksen hyväksymiseen, asetus ei sido Irlantia eikä sitä sovelleta Irlantiin.

(62) Islannin ja Norjan osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin neuvoston sekä Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välisessä sopimuksessa viimeksi mainittujen osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen ja jotka kuuluvat neuvoston päätöksen 1999/437/EY ([32]) 1 artiklan A kohdassa tarkoitettuun alaan.

([31]) Neuvoston päätös 2002/192/EY, tehty 28 päivänä helmikuuta 2002, Irlannin pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännöstön määräyksiin (EYVL L 64, 7.3.2002, s. 20).

([32]) Neuvoston päätös 1999/437/EY, tehty 17 päivänä toukokuuta 1999, tietyistä Euroopan unionin neuvoston, Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välillä näiden kahden valtion osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen tehdyn sopimuksen yksityiskohtaisista soveltamissäännöistä (EYVL L 176, 10.7.1999, s. 31).

(63) Sveitsin osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisessä sopimuksessa Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen ja jotka kuuluvat päätöksen 1999/437/EY 1 artiklan A kohdassa, luettuna yhdessä neuvoston päätöksen 2008/146/EY ([33]) 3 artiklan kanssa, tarkoitettuun alaan.

(64) Liechtensteinin osalta tällä asetuksella kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joita tarkoitetaan Euroopan unionin, Euroopan yhteisön, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välisessä pöytäkirjassa Liechtensteinin ruhtinaskunnan liittymisestä Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen sopimukseen Sveitsin valaliiton osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen ja jotka kuuluvat päätöksen 1999/437/EY 1 artiklan A kohdassa, tarkasteltuna yhdessä neuvoston päätöksen 2011/350/EU ([34]) 3 artiklan kanssa, tarkoitettuun alaan.

(65) Kyproksen osalta tämä asetus on vuoden 2003 liittymisasiakirjan 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu Schengenin säännöstöön perustuva tai muuten siihen liittyvä säädös.

(66) Kyproksen osalta neuvoston asetuksessa (EY) N:o 866/2004 ([35]) säädetään erityissäännöistä, joita sovelletaan Kyproksen tasavallan hallituksen tosiasialliseen hallintaan kuuluvien Kyproksen tasavallan alueiden ja niiden alueiden väliseen linjaan, jotka eivät kuulu Kyproksen tasavallan hallituksen tosiasialliseen hallintaan. Vaikka kyseinen linja ei ole unionin ulkoraja, tämän asetuksen mukaisia tarkastuksia on kolmansien maiden kansalaisten laittoman maahanmuuton torjumiseksi ja kaikenlaisten turvallisuusriskien havaitsemiseksi ja ehkäisemiseksi tehtävä kaikille henkilöille, jotka ylittävät linjan hyväksytyn tai luvattoman rajanylityspaikan kautta. Tästä seuraa, että seulontaa ulkorajalla voidaan suorittaa myös kolmansien maiden kansalaisille, jotka on otettu kiinni kyseisen linjan luvattoman ylittämisen yhteydessä, ja niille, jotka ovat tehneet kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen hyväksytyssä rajanylityspaikassa.

(67) Direktiivi (EU) 2024/1346 ei sido Tanskaa, Norjaa, Islantia, Sveitsiä eikä Liechtensteinia. Kyseisissä valtioissa kansainvälistä suojelua hakevien vastaanotto-olosuhteita säännellään asiaankuuluvalla kansallisella lainsäädännöllä, jota sovelletaan 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehdyn pakolaisten oikeusasemaa koskevan Geneven yleissopimuksen, sellaisena kuin se on täydennettynä 31 päivänä tammikuuta 1967 tehdyllä New Yorkin pöytäkirjalla, perusteella. Kyseisten valtioiden osalta tässä asetuksessa tehtyjä viittauksia kyseiseen direktiiviin olisi pidettävä viittauksina vastaaviin kansallisen lainsäädännön säännöksiin,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Kohde

Tässä asetuksessa säädetään

a) jäsenvaltioiden ulkorajoilla tapahtuvasta sellaisten kolmansien maiden kansalaisten seulonnasta, jotka ovat ylittäneet ulkorajan luvattomasti täyttämättä asetuksen (EU) 2016/399 6 artiklassa säädettyjä maahantuloedellytyksiä, ovat hakeneet kansainvälistä suojelua rajatarkastusten aikana tai ovat tulleet maihin etsintä- ja pelastusoperaation jälkeen, ennen kuin heidät ohjataan asianmukaiseen menettelyyn sekä

b) sellaisten kolmansien maiden kansalaisten seulonnasta, jotka oleskelevat jäsenvaltioiden alueella laittomasti, kun ei ole viitteitä siitä, että kyseisiin kolmansien maiden kansalaisiin on kohdistettu tarkastuksia ulkorajoilla, ennen kuin heidät ohjataan asianmukaiseen menettelyyn.

([33]) Neuvoston päätös 2008/146/EY, tehty 28 päivänä tammikuuta 2008, Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välisen, Sveitsin valaliiton osallistumista Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen koskevan sopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta (EUVL L 53, 27.2.2008, s. 1).

([34]) Neuvoston päätös 2011/350/EU, annettu 7 päivänä maaliskuuta 2011, Liechtensteinin ruhtinaskunnan liittymisestä Euroopan unionin, Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen sopimukseen, joka koskee Sveitsin valaliiton osallistumista Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen, Euroopan unionin, Euroopan yhteisön, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välillä tehtävän pöytäkirjan tekemisestä Euroopan unionin puolesta, siltä osin kuin kyse on tarkastusten poistamisesta sisärajoilta ja henkilöiden liikkumisesta rajojen yli (EUVL L 160, 18.6.2011, s. 19).

([35]) Neuvoston asetus (EY) N:o 866/2004, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, liittymisasiakirjan pöytäkirjassa nro 10 olevan 2 artiklan mukaisesta järjestelystä (EUVL L 161, 30.4.2004, s. 128).

Seulonnan tavoitteena on tehostaa ulkorajat ylittävien kolmansien maiden kansalaisten valvontaa, tunnistaa kaikki kolmansien maiden kansalaiset, joita seulonta koskee, ja tarkistaa asiaankuuluvista tietokannoista, muodostavatko henkilöt, joita seulonta koskee, mahdollisesti uhan sisäiselle turvallisuudelle. Seulontaan on sisällyttävä myös alustavia terveys- ja haavoittuvuustarkastuksia, jotta voidaan tunnistaa terveydenhuollon tarpeessa olevat henkilöt sekä henkilöt, jotka mahdollisesti muodostavat uhan kansanterveydelle, ja tunnistaa haavoittuvassa asemassa olevat henkilöt. Tällaisten tarkastusten on helpotettava tällaisten henkilöiden ohjaamista asianmukaiseen menettelyyn.

Tässä asetuksessa säädetään myös riippumattomasta seurantamekanismista, jolla kukin jäsenvaltio seuraa unionin ja kansainvälisen oikeuden, myös Euroopan unionin perusoikeuskirjan, jäljempänä ”perusoikeuskirja”, noudattamista seulonnan aikana.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

1) ”kansanterveyteen kohdistuvalla uhalla” asetuksen (EU) 2016/399 2 artiklan 21 alakohdassa määriteltyä kansanterveyteen kohdistuvaa uhkaa;

2) ”todentamisella” asetuksen (EU) 2019/817 4 artiklan 5 alakohdassa määriteltyä todentamista;

3) ”tunnistamisella” asetuksen (EU) 2019/817 4 artiklan 6 alakohdassa määriteltyä tunnistamista;

4) ”kolmannen maan kansalaisella” asetuksen (EU) 2016/399 2 artiklan 6 alakohdassa määriteltyä kolmannen maan kansalaista.

5) ”kansalaisuudettomalla henkilöllä” henkilöä, jota yksikään valtio ei pidä kansalaisenaan lainsäädäntönsä perusteella;

6) ”Europolin tiedoilla” asetuksen (EU) 2019/817 4 artiklan 16 alakohdassa määriteltyjä Europolin tietoja;

7) ”edustajalla” luonnollista henkilöä tai järjestöä, jonka toimivaltaiset viranomaiset tai elimet nimeävät edustamaan ja avustamaan ilman huoltajaa olevaa alaikäistä ja soveltuvin osin toimimaan hänen lukuunsa, myös viranomaista;

8) ”biometrisillä tiedoilla” asetuksen (EU) 2019/817 4 artiklan 11 alakohdassa määriteltyjä biometrisiä tietoja;

9) ”alaikäisellä” alle 18-vuotiasta kolmannen maan kansalaista tai kansalaisuudetonta henkilöä;

10) ”seulontaviranomaisilla” kaikkia toimivaltaisia viranomaisia, jotka on kansallisessa lainsäädännössä nimetty suorittamaan yksi tai useampi tämän asetuksen mukaisista tehtävistä, lukuun ottamatta 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja terveystarkastuksia;

11) ”ilman huoltajaa saapuvalla alaikäisellä” alaikäistä, joka saapuu jäsenvaltion alueelle ilman aikuista, joka on vastuussa hänestä joko asianomaisen jäsenvaltion lain tai käytännön mukaan, edellyttäen että tällainen alaikäinen ei tosiasiallisesti ole tällaisen aikuisen huostassa, mukaan lukien alaikäinen, joka jää ilman huoltajaa jäsenvaltion alueelle saapumisen jälkeen;

12) ”säilöönotolla” sitä, että jäsenvaltio sulkee henkilön tiettyyn paikkaan, jossa henkilöltä on viety hänen liikkumisvapautensa;

13) ”Interpolin tietokannoilla” asetuksen (EU) 2019/817 4 artiklan 17 alakohdassa määriteltyjä Interpolin tietokantoja;

14) ”etsintä- ja pelastusoperaatioilla” etsintä- ja pelastuspalvelusta merellä 27 päivänä huhtikuuta 1979 Hampurissa, Saksassa, hyväksytyssä kansainvälisessä yleissopimuksessa tarkoitettua etsintä- ja pelastusoperaatiota.

3 artikla

Perusoikeudet

Jäsenvaltioiden on tätä asetusta soveltaessaan toimittava noudattaen täysimääräisesti asiaankuuluvaa unionin oikeutta, mukaan lukien perusoikeuskirja, asian kannalta merkityksellistä kansainvälistä oikeutta, mukaan lukien 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehty pakolaisten oikeusasemaa koskeva Geneven yleissopimusta, sellaisena kuin se on täydennettynä 31 päivänä tammikuuta 1967 tehdyllä New Yorkin pöytäkirjalla, kansainvälisen suojelun saatavuuteen liittyviä velvoitteita, erityisesti palauttamiskiellon periaatetta, ja perusoikeuksia.

4 artikla

Suhde muihin oikeudellisiin välineisiin

1. Kun on kyse seulottavista kolmansien maiden kansalaisista, jotka ovat tehneet kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen,

a) kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen rekisteröinti asetuksen, joka on tehty (EU) 2024/1348 mukaisesti, määräytyy kyseisen asetuksen 27 artiklan perusteella; ja

b) direktiivissä (EU) 2024/1346 säädettyjen kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden vastaanottoa koskevien yhteisten vaatimusten soveltaminen määräytyy kyseisen direktiivin 3 artiklan perusteella.

2. Direktiiviä 2008/115/EY tai direktiivin 2008/115/EY noudattamiseksi annettuja kansallisia säännöksiä sovelletaan vasta seulonnan päätyttyä, lukuun ottamatta tämän asetuksen 7 artiklassa tarkoitettua seulontaa, jolloin kyseistä direktiiviä tai kyseisen direktiivin noudattamiseksi annettuja säännöksiä sovelletaan rinnakkain tämän asetuksen 7 artiklassa tarkoitetun seulonnan kanssa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän asetuksen 8 artiklan 7 kohdan soveltamista.

5 artikla

Seulonta ulkorajalla

1. Tässä asetuksessa säädettyä seulontaa sovelletaan kaikkiin kolmansien maiden kansalaisiin, jotka riippumatta siitä, ovatko he tehneet kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen, eivät täytä asetuksen (EU) 2016/399 6 artiklassa säädettyjä maahantuloedellytyksiä ja jotka

a) on otettu kiinni siinä yhteydessä, kun he ovat ylittäneet jäsenvaltion ulkorajan luvattomasti maitse, meritse tai ilmateitse, lukuun ottamatta kolmansien maiden kansalaisia, joilta asianomainen jäsenvaltion ei edellytetä ottavan biometrisiä tietoja asetuksen (EU) 2024/1358 22 artiklan 1 ja 4 kohdan nojalla muusta syystä kuin heidän ikänsä vuoksi, tai

b) ovat tulleet maihin jonkin jäsenvaltion alueella etsintä- ja pelastusoperaation seurauksena.

2. Tässä asetuksessa säädettyä seulontaa sovelletaan kaikkiin kolmansien maiden kansalaisiin, jotka ovat tehneet kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen ulkorajojen ylityspaikalla tai kauttakulkualueella ja jotka eivät täytä asetuksen (EU) 2016/399 6 artiklassa säädettyjä maahantulon edellytyksiä.

3. Kolmansien maiden kansalaisia, joille on sallittu maahantulo asetuksen (EU) 2016/399 6 artiklan 5 kohdan nojalla, ei seulota. Kuitenkin ne kolmansien maiden kansalaiset, joille on sallittu maahantulo kyseisen asetuksen 6 artiklan 5 kohdan c alakohdan nojalla ja jotka tekevät kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen, on seulottava.

Jos seulonnan aikana käy ilmi, että asianomainen kolmannen maan kansalainen täyttää asetuksen (EU) 2016/399 6 artiklassa säädetyt maahantulon ehdot, kolmansien maiden kansalaisten seulonta päättyy.

Seulonta voidaan keskeyttää, jos asianomainen kolmannen maan kansalainen poistuu jäsenvaltioiden alueelta lähtömaahansa tai asuinmaahansa taikka muuhun kolmanteen maahan, johon asianomaiset kolmannen maan kansalaiset vapaaehtoisesti päättävät palata ja jonne kyseiset kolmannen maan kansalaiset päästetään palaamaan.

6 artikla

Lupa tulla jäsenvaltion alueelle

Edellä 5 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuille henkilöille ei seulonnan aikana saa antaa lupaa tulla jäsenvaltion alueelle. Jäsenvaltioiden on vahvistettava kansallisessa lainsäädännössään säännökset sen varmistamiseksi, että 5 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut henkilöt ovat seulonnan suorittamisesta vastaavien viranomaisten tavoitettavissa 8 artiklassa tarkoitetuissa paikoissa seulonnan ajan pakenemisen riskin, tällaisesta pakenemisesta sisäiselle turvallisuudelle aiheutuvien mahdollisten uhkien tai tällaisesta pakenemisesta kansanterveydelle aiheutuvien mahdollisten uhkien ehkäisemiseksi.

7 artikla

Seulonta jäsenvaltioiden alueella

1. Jäsenvaltioiden on suoritettava alueellaan laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten seulonta vain, jos tällaiset kolmansien maiden kansalaiset ovat ylittäneet ulkorajan tullakseen jäsenvaltioiden alueelle luvattomasti eikä heitä ole jo seulottu jossakin jäsenvaltiossa. Jäsenvaltioiden on vahvistettava kansallisessa lainsäädännössään säännökset, joilla varmistetaan, että kyseiset kolmansien maiden kansalaiset pysyvät seulonnan suorittamisesta vastaavien viranomaisten tavoitettavissa koko seulonnan ajan, jotta voidaan estää pakenemisen riski ja tällaisesta pakenemisesta sisäiselle turvallisuudelle aiheutuvat mahdolliset uhkat.

2. Jäsenvaltiot voivat olla suorittamatta 1 kohdan mukaista seulontaa, jos niiden alueella laittomasti oleskeleva kolmannen maan kansalainen lähetetään välittömästi kiinnioton jälkeen takaisin toiseen jäsenvaltioon kahdenvälisten sopimusten tai järjestelyjen taikka kahdenvälisen yhteistyökehyksen puitteissa. Tällöin jäsenvaltion, johon asianomainen kolmannen maan kansalainen on lähetetty takaisin, on suoritettava seulonta.

3. Edellä olevan 5 artiklan 3 kohdan toista ja kolmatta alakohtaa sovelletaan tämän artiklan 1 kohdan mukaiseen seulontaan.

8 artikla

Seulontaa koskevat vaatimukset

1. Edellä 5 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa seulonta on suoritettava kunkin jäsenvaltion osoittamassa asianmukaisessa ja soveltuvassa paikassa, joka sijaitsee yleensä ulkorajoilla tai niiden läheisyydessä, tai vaihtoehtoisesti muissa paikoissa jäsenvaltion alueella.

2. Edellä 7 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa seulonta on suoritettava kunkin jäsenvaltion osoittamassa asianmukaisessa ja soveltuvassa paikassa jäsenvaltion alueella.

3. Tämän asetuksen 5 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa seulonta on suoritettava viipymättä ja joka tapauksessa saatettava päätökseen seitsemän päivän kuluessa siitä, kun henkilö on otettu kiinni ulkoraja-alueella, tullut maihin kyseisen jäsenvaltion alueella tai ilmoittautunut rajanylityspaikalla. Jos tämän asetuksen 5 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetut henkilöt, joihin sovelletaan asetuksen (EU) 2024/1358 23 artiklan 1 ja 4 kohtaa, oleskelevat sen jälkeen fyysisesti ulkorajalla yli 72 tuntia, heidän seulontansa on suoritettava sen jälkeen ja seulonnan kesto on lyhennettävä neljään päivään.

4. Edellä 7 artiklassa tarkoitettu seulonta on tehtävä viipymättä ja saatettava päätökseen kolmen päivän kuluessa kolmannen maan kansalaisen kiinniotosta.

5. Seulontaan on sisällyttävä seuraavat osat:

a) 12 artiklan mukainen alustava terveystarkastus;

b) 12 artiklan mukainen alustava haavoittuvuustarkastus;

c) 14 artiklan mukainen tunnistaminen tai henkilöllisyyden todentaminen;

d) biometristen tietojen rekisteröiminen asetuksen (EU) 2024/1358 15, 22 ja 24 artiklan mukaisesti siltä osin kuin sitä ei ole vielä tehty;

e) 15 ja 16 artiklan mukainen turvallisuustarkastus;

f) seulontalomakkeen täyttäminen 17 artiklan mukaisesti;

g) ohjaaminen asianmukaiseen menettelyyn 18 artiklan mukaisesti.

6. Neuvontaa ja neuvonantoa tarjoavilla organisaatioilla ja henkilöillä on oltava tosiasiallinen pääsy kolmansien maiden kansalaisten luokse seulonnan aikana. Jäsenvaltiot voivat rajoittaa tällaista pääsyä kansallisen lainsäädännön nojalla, kun tällaiset rajoitukset ovat objektiivisesti arvioituna tarpeen rajanylityspaikan tai seulonnan suorituspaikan turvallisuuden, yleisen järjestyksen tai hallinnoinnin kannalta, edellyttäen että tällaista pääsyä ei rajoiteta ankarasti tai tehdä mahdottomaksi.

7. Direktiivissä 2008/115/EY säädettyjä asiaankuuluvia säilöönottoa koskevia sääntöjä sovelletaan seulonnan aikana kolmansien maiden kansalaisiin, jotka eivät ole tehneet kansainvälistä suojelua koskevaa hakemusta.

8. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikille seulottaville henkilöille tarjotaan elintaso, joka takaa heidän toimeentulonsa, suojelee heidän fyysistä terveyttään ja mielenterveyttään ja kunnioittaa heidän perusoikeuskirjan mukaisia oikeuksiaan.

9. Jäsenvaltioiden on nimettävä seulontaviranomaiset ja varmistettava, että seulonnan suorittavalla kyseisten viranomaisten henkilöstöllä on asianmukainen tietämys ja että he ovat saaneet tarvittavan koulutuksen asetuksen (EU) 2016/399 16 artiklan mukaisesti.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että pätevä hoitohenkilöstö suorittaa 12 artiklan mukaisen alustavan terveystarkastuksen ja että kyseisessä artiklassa säädetyn alustavan haavoittuvuustarkastuksen suorittaa sitä varten koulutettu seulontaviranomaisten erikoistunut henkilöstö. Kansallisten lastensuojeluviranomaisten ja ihmiskaupan uhrien havaitsemisesta ja tunnistamisesta vastaavien kansallisten viranomaisten tai vastaavien mekanismien edustajien on myös tarvittaessa oltava mukana kyseisissä tarkastuksissa.

Jäsenvaltioiden on myös varmistettava, että ainoastaan tunnistamisesta tai henkilöllisyyden todentamisesta ja turvallisuustarkastuksesta vastaavalla seulontaviranomaisten asianmukaisesti valtuutetulla henkilöstöllä on pääsy 14 ja 15 artiklassa tarkoitettuihin tietoihin, järjestelmiin ja tietokantoihin.

Jäsenvaltioiden on osoitettava tähän asianmukainen henkilöstö ja riittävät resurssit, jotta seulonta voidaan suorittaa tehokkaasti.

Seulontaviranomaisten apuna ja tukena seulonnan toteuttamisessa voi olla Euroopan raja- ja merivartioviraston ja Euroopan unionin turvapaikkaviraston asiantuntijoita tai yhteyshenkilöitä ja tukiryhmiä näiden toimivaltuuksien rajoissa edellyttäen, että tällaisilla asiantuntijoilla tai yhteyshenkilöillä ja tukiryhmillä on ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa tarkoitettu asianmukainen koulutus.

9 artikla

Seulottavien kolmansien maiden kansalaisten velvoitteet

1. Seulottavien kolmansien maiden kansalaisten on oltava seulontaviranomaisten tavoitettavissa seulonnan aikana.

2. Kolmansien maiden kansalaisten on

a) ilmoitettava nimensä, syntymäaikansa, sukupuolensa ja kansalaisuutensa sekä toimitettava mahdolliset asiakirjat ja tiedot kyseisten tietojen todistamiseksi;

b) annettava asetuksessa (EU) 2024/1358 tarkoitetut biometriset tiedot.

10 artikla

Perusoikeuksien seuranta

1. Jäsenvaltioiden on vahvistettava asiaankuuluvat säännökset sellaisten väitteiden tutkimisesta, joiden mukaan seulonnan yhteydessä ei ole kunnioitettu perusoikeuksia.

Jäsenvaltioiden on varmistettava tarvittaessa asian siirtäminen siviili- tai rikosoikeudellisten menettelyjen käynnistämistä varten tapauksissa, joissa perusoikeuksia ei ole kunnioitettu tai toteutettu kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

2. Kunkin jäsenvaltion on järjestettävä tässä artiklassa vahvistettujen vaatimusten mukaisesti riippumaton seurantamekanismi, jolla

a) seurataan, noudatetaanko seulonnan aikana unionin ja kansainvälistä oikeutta, mukaan lukien perusoikeuskirja, erityisesti turvapaikkamenettelyyn pääsyn, palauttamiskiellon periaatteen, lapsen edun ja säilöönottoa koskevien asiaankuuluvien sääntöjen, myös kansallisen lainsäädännön asiaankuuluvien säilöönottoa koskevien sääntöjen, osalta; ja

b) varmistetaan, että perustellut väitteet perusoikeuksien kunnioittamatta jättämisestä kaikissa seulontaan liittyvissä asiaankuuluvissa toimissa käsitellään tuloksellisesti ja ilman aiheetonta viivytystä, käynnistetään tarvittaessa tutkinta tällaisista väitteistä ja seurataan tällaisen tutkinnan edistymistä.

Riippumattoman seurantamekanismin on katettava kaikki jäsenvaltioiden tämän asetuksen täytäntöönpanossa toteuttamat toimet.

Riippumattomalla seurantamekanismilla on oltava toimivalta antaa jäsenvaltioille vuosittaisia suosituksia.

Jäsenvaltioiden on luotava riittävät suojatoimet riippumattoman seurantamekanismin riippumattomuuden takaamiseksi. Kansallisten oikeusasiamiesten ja kansallisten ihmisoikeusinstituutioiden, mukaan lukien OPCATin mukaisesti perustetut kansalliset valvontaelimet, on osallistuttava riippumattoman seurantamekanismin toimintaan, ja ne voidaan nimetä suorittamaan kaikki riippumattoman seurantamekanismin tehtävät tai osan niistä. Myös asiaankuuluvat kansainväliset ja valtioista riippumattomat järjestöt ja seulonnan suorittavista viranomaisista riippumattomat julkiset elimet voivat osallistua riippumattomaan seurantamekanismiin. Jos yksi tai useampi kyseisistä instituutioista, järjestöistä tai elimistä ei ole suoraan mukana riippumattomassa seurantamekanismissa, riippumattoman seurantamekanismin on luotava tiiviit yhteydet niihin ja pidettävä yhteyksiä yllä. Riippumattoman seurantamekanismin on luotava tiiviit yhteydet kansallisiin tietosuojaviranomaisiin ja Euroopan tietosuojavaltuutettuun sekä pidettävä yhteyksiä yllä.

Riippumattoman seurantamekanismin on hoidettava tehtävänsä paikan päällä suoritettavien tarkastusten ja satunnaisten ja ilmoittamattomien tarkastusten perusteella.

Jäsenvaltioiden on annettava riippumattomalle seurantamekanismille pääsy kaikkiin asiaankuuluviin paikkoihin, mukaan lukien vastaanotto- ja säilöönottotilat, henkilöt ja asiakirjat, siinä määrin kuin tällainen pääsy on tarpeen, jotta riippumaton seurantamekanismi voi täyttää tässä artiklassa vahvistetut velvoitteet. Pääsy asiaankuuluviin paikkoihin tai turvallisuusluokiteltuihin tietoihin on myönnettävä vain riippumattoman seurantamekanismin puolesta toimiville henkilöille, joista toimivaltainen viranomainen on tehnyt asianmukaisen turvallisuusselvityksen kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

Perusoikeusvirasto antaa jäsenvaltioille yleisiä ohjeita seurantamekanismin perustamisesta ja sen riippumattomasta toiminnasta. Jäsenvaltiot voivat pyytää perusoikeusvirastolta tukea, kun ne kehittävät riippumattomia seurantamekanismejaan, tällaisten mekanismien riippumattomuutta koskevat suojatoimet mukaan lukien, ja laativat seurantamenetelmiä ja sopivia koulutusohjelmia.

Komissio ottaa huomioon riippumattomien seurantamekanismien havainnot perusoikeuskirjan tehokkaan soveltamisen ja täytäntöönpanon arvioinnissa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1060 ([36]) 15 artiklan 1 kohdan ja liitteen III mukaisesti.

3. Tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettu riippumaton seurantamekanismi ei vaikuta asetuksen (EU) 2021/2303 14 artiklassa säädettyyn Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän operatiivista ja teknistä seurantaa koskevaan seurantamekanismiin eikä asetuksen (EU) 2019/1896 80 artiklassa säädettyyn perusoikeuksien kunnioittamista Euroopan raja- ja merivartioviraston kaikissa toimissa valvovien perusoikeusvalvojien asemaan.

4. Jäsenvaltioiden on tarjottava 2 kohdassa tarkoitetulle riippumattomalle seurantamekanismille riittävät taloudelliset resurssit.

([36]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1060, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 159),

11 artikla

Tietojen toimittaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että seulottaville kolmansien maiden kansalaisille tiedotetaan

a) seulonnan tarkoituksesta, kestosta ja osatekijöistä sekä seulonnan suorittamistavasta ja sen mahdollisista tuloksista;

b) oikeudesta hakea kansainvälistä suojelua ja kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen tekemiseen sovellettavista säännöistä, tapauksen mukaan asetuksen (EU) 2024/1348 30 artiklassa säädetyissä olosuhteissa, ja niiden kolmansien maiden kansalaisten osalta, jotka ovat tehneet kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen, asetuksen (EU) 2024/1351 17 ja 18 artiklassa säädetyistä velvoitteista ja noudattamatta jättämisen seurauksista;

c) kolmansien maiden kansalaisten oikeuksista ja velvoitteista seulonnan aikana, mukaan lukien heidän 9 artiklan mukaiset velvoitteensa, ja mahdollisuudesta ottaa yhteyttä 8 artiklan 6 kohdassa tarkoitettuihin järjestöihin ja henkilöihin sekä mahdollisuudesta, että nämä tahot ottavat yhteyttä;

d) oikeuksista, jotka rekisteröidyille myönnetään sovellettavassa unionin tietosuojalainsäädännössä, erityisesti asetuksessa (EU) 2016/679.

2. Jäsenvaltioiden on myös varmistettava, että seulottaville kolmansien maiden kansalaisille tiedotetaan tarvittaessa

a) säännöistä, joita sovelletaan kolmansien maiden kansalaisten maahantulon edellytyksiin asetuksen (EU) 2016/399 mukaisesti sekä asianomaisessa jäsenvaltiossa noudatettaviin muihin maahantulon, oleskelun ja asumisen edellytyksiin, siltä osin kuin kyseisiä tietoja ei ole jo annettu;

b) direktiivin 2008/115/EY mukaisesta paluuvelvoitteesta ja mahdollisuuksista ilmoittautua ohjelmaan, joka tarjoaa logistista, taloudellista ja muuta aineellista tai luontoissuorituksina annettavaa apua vapaaehtoisen poistumisen tukemiseksi;

c) sisäisiä siirtoja koskevista edellytyksistä asetuksen (EU) 2024/1351 67 artiklan tai muun olemassa olevan yhteisvastuumekanismin mukaisesti.

3. Seulonnan aikana annettavien tietojen on oltava kielellä, jota kolmannen maan kansalainen ymmärtää tai jota hänen voidaan kohtuudella olettaa ymmärtävän. Tiedot on annettava kirjallisesti paperilla tai sähköisessä muodossa ja tarvittaessa suullisesti tulkkauspalveluja käyttäen. Alaikäisille tiedot on annettava lapselle sopivalla ja ikätasoa vastaavalla tavalla ja siten, että 13 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettu edustaja tai henkilö on osallisena. Seulontaviranomaiset voivat tehdä tarvittavat järjestelyt, jotta saatavilla on kulttuurivälittäjäpalveluja kansainvälistä suojelua koskevaan menettelyyn pääsyn helpottamiseksi.

4. Jäsenvaltiot voivat kansallisen lainsäädännön mukaisesti antaa päteville kansallisille, kansainvälisille ja valtiosta riippumattomille järjestöille ja elimille luvan antaa seulonnan aikana kolmansien maiden kansalaisille tässä artiklassa tarkoitettua tietoa.

12 artikla

Alustavat terveystarkastukset ja haavoittuvuudet

1. Kolmansien maiden kansalaisille, joita 5 ja 7 artiklassa tarkoitettu seulonta koskee, on tehtävä pätevän hoitohenkilöstön suorittama alustava terveystarkastus, jossa voidaan todeta mahdollinen terveydenhoidon tarve tai tarve eristää henkilö kansanterveyteen liittyvistä syistä. Pätevä hoitohenkilöstö voi kolmannen maan kansalaisen yleistä tilaa koskevien lääketieteellisten olosuhteiden perusteella päättää, että muut terveystarkastukset eivät ole tarpeen seulonnan aikana. Edellä olevassa 5 ja 7 artiklassa tarkoitetun seulonnan kohteina olevilla kolmansien maiden kansalaisilla on oltava mahdollisuus saada kiireellistä terveydenhoitoa ja välttämätöntä sairaanhoitoa.

2. Kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen tehneille kolmansien maiden kansalaisille tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettu terveystarkastus voi olla osa asetuksen (EU) 2024/1348 24 artiklassa tarkoitettua lääkärintarkastusta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta kyseisen asetuksen 24 artiklassa säädettyjen jäsenvaltioiden velvoitteiden soveltamista.

3. Kolmansien maiden kansalaisille, joita 5 ja 7 artiklassa tarkoitettu seulonta koskee, on tehtävä alustava haavoittuvuustarkastus, jonka suorittaa sitä varten koulutettu seulontaviranomaisten erikoistunut henkilöstö, jotta voidaan havaita voiko kolmannen maan kansalainen olla kansalaisuudeton henkilö, haavoittuva tai kidutuksen tai muun epäinhimillisen tai halventavan kohtelun uhri tai onko hänellä on erityistarpeita direktiivin 2008/115/EY, direktiivin (EU) 2024/1346 25 artiklan ja asetuksen (EU) 2024/1348 20 artiklan mukaisesti. Valtiosta riippumattomat järjestöt ja tarvittaessa pätevä hoitohenkilöstö voivat avustaa seulontaviranomaisia haavoittuvuustarkastuksessa.

4. Jos on viitteitä haavoittuvuuksista tai erityisistä vastaanotto- tai menettelytarpeista, asianomaisen kolmannen maan kansalaisen on saatava ajoissa asianmukaisessa laitoksessa fyysisen ja henkisen hyvinvointinsa edellyttämää asianmukaista tukea. Alaikäisten osalta tukea antaa alaikäisten kanssa toimimiseen koulutettu ja pätevä henkilöstö lapselle sopivalla ja ikätasoa vastaavalla tavalla yhteistyössä kansallisten lastensuojeluviranomaisten kanssa.

5. Rajoittamatta direktiivissä (EU) 2024/1346 edellytettyä erityisten vastaanottotarpeiden arviointia, asetuksessa (EU) 2024/1348 edellytettyä erityisten menettelyllisten tarpeiden arviointia ja direktiivissä 2008/115/EY edellytettyä haavoittuvuusarviointia tämän artiklan 3 ja 4 kohdassa tarkoitettu alustava haavoittuvuustarkastus voi olla osa kyseisessä asetuksessa ja kyseisissä direktiiveissä säädettyjä haavoittuvuusarviointeja ja erityisiin menettelyihin liittyviä arviointeja.

13 artikla

Alaikäisille myönnettävät takeet

1. Seulonnan aikana lapsen etu on aina otettava ensisijaisesti huomioon perusoikeuskirjan 24 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

2. Aikuisen perheenjäsenen on oltava alaikäisen mukana seulonnan aikana, jos tällainen perheenjäsen on läsnä.

3. Jäsenvaltioiden on ryhdyttävä mahdollisimman pian toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että edustaja tai, jos edustajaa ei ole nimetty, henkilö, joka on koulutettu turvaamaan alaikäisen etu ja yleinen hyvinvointi, on ilman huoltajaa olevan alaikäisen mukana ja avustaa tätä seulonnan aikana lapselle sopivalla ja ikätasoa vastaavalla tavalla ja kielellä, jota hän ymmärtää. Kyseisen henkilön on oltava henkilö, joka on nimetty toimimaan tilapäisesti edustajana direktiivin (EU) 2024/1346 nojalla, jos kyseinen henkilö on nimetty kyseisen direktiivin nojalla.

Edustajalla on oltava tarvittava osaaminen ja asiantuntemus, myös alaikäisten kohtelun ja erityistarpeiden osalta. Edustajan on toimittava siten, että voidaan turvata alaikäisen etu ja yleinen hyvinvointi niin, että ilman huoltajaa oleva alaikäinen voi käyttää tämän asetuksen mukaisia oikeuksia ja noudattaa sen mukaisia velvoitteita.

4. Henkilö, joka on ilman huoltajaa olevan alaikäisen mukana ja avustaa tätä 3 kohdan mukaisesti, ei saa olla mistään seulonnan osatekijöistä vastuussa oleva henkilö, hänen on toimittava riippumattomasti eikä hän saa ottaa vastaan määräyksiä seulonnasta vastaavilta henkilöiltä tai seulontaviranomaisilta. Tällaisten henkilöiden on hoidettava tehtävänsä lapsen etua koskevaa periaatetta noudattaen, ja heillä on oltava tähän tarvittava asiantuntemus ja koulutus. Alaikäisen hyvinvoinnin ja sosiaalisen kehityksen varmistamiseksi kyseinen henkilö vaihdetaan vain silloin, kun se on välttämätöntä.

5. Jäsenvaltioiden on annettava edustajalle tai 3 kohdassa tarkoitetulle henkilölle vastuu oikeasuhteisesta ja rajallisesta määrästä ilman huoltajaa olevia alaikäisiä ja tavanomaisissa olosuhteissa samanaikaisesti enintään 30:stä ilman huoltajaa olevasta alaikäisestä, jotta varmistetaan, että kyseinen edustaja tai henkilö pystyy hoitamaan tehtävänsä tehokkaasti.

6. Se, että edustajaa ei ole nimetty tai tilapäisesti edustajana toimivaa henkilöä ei ole nimetty direktiivin (EU) 2024/1346 mukaisesti, ei estä ilman huoltajaa olevaa alaikäistä käyttämästä oikeuttaan hakea kansainvälistä suojelua.

14 artikla

Tunnistaminen tai henkilöllisyyden todentaminen

1. Jos sitä ei ole vielä tehty asetuksen (EU) 2016/399 8 artiklaa sovellettaessa, tämän asetuksen 5 tai 7 artiklan nojalla seulottavien kolmansien maiden kansalaisten henkilöllisyys on todennettava tai todettava käyttämällä soveltuvin osin seuraavia:

a) henkilötodistukset, matkustusasiakirjat tai muut asiakirjat;

b) asianomaisen kolmannen maan kansalaisen antama tai häneltä saatu data tai tieto; sekä

c) biometriset tiedot.

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tunnistamista ja henkilöllisyyden todentamista varten seulontaviranomaisten on kyseisessä kohdassa tarkoitettua dataa tai siinä tarkoitettuja tietoja käyttäen tehtävä kyselyjä asetuksilla (EU) 2019/817 ja (EU) 2019/818 perustettuun yhteiseen henkilöllisyystietovarantoon (CIR) asetuksen (EU) 2019/817 20 a artiklan nojalla ja asetuksen (EU) 2019/818 20 a artiklan nojalla, hakuja asetuksilla (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861 ja (EU) 2018/1862 perustettuun Schengenin tietojärjestelmään (SIS) ja tarvittaessa hakuja kansallisen lainsäädännön mukaisesti sovellettaviin kansallisiin tietokantoihin. Seulonnan kohteena olevan kolmannen maan kansalaisen biometriset tiedot on otettava vain kerran sekä kyseisen henkilön tunnistamista tai henkilöllisyyden todentamista varten että kyseisen henkilön rekisteröimiseksi Eurodac-järjestelmään tapauksen mukaan asetuksen (EU) 2024/1358 15 artiklan 1 kohdan b alakohdan sekä 22, 23 ja 24 artiklan mukaisesti.

3. Tämän artiklan 2 kohdassa säädetty kysely CIR:ään käynnistetään käyttäen ESP:tä, asetuksen (EU) 2019/817 II luvun ja asetuksen (EU) 2019/818 II luvun mukaisesti. Jos ESP:n käyttö kyselyn tekemiseen yhdestä tai useammasta EU:n tietojärjestelmästä tai CIR:stä on teknisistä syistä mahdotonta, tämän kohdan ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta ja seulontaviranomaisten on kirjauduttava suoraan EU:n tietojärjestelmiin tai CIR:ään. Tämä kohta ei rajoita seulontaviranomaisten pääsyä SIS-järjestelmään, jonka osalta ESP:n käyttö on vapaaehtoista.

4. Jos kolmannen maan kansalaisen biometrisiä tietoja ei voida käyttää tai jos kyseisiä tietoja käyttäen tehty 2 kohdassa tarkoitettu kysely epäonnistuu tai ei tuota osumaa, kysely on tehtävä käyttäen kolmannen maan kansalaisen henkilöllisyystietoja yhdistettyinä mahdollisiin henkilöasiakirjan, matkustusasiakirjan tai muun asiakirjan tietoihin tai mahdolliseen 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun dataan tai tietoon.

5. Biometrisillä tiedoilla tehtävä SIS-haku tehdään asetuksen (EU) 2018/1861 33 artiklan ja asetuksen (EU) 2018/1862 43 artiklan mukaisesti.

6. Tarkastuksiin on mahdollisuuksien mukaan sisällyttävä myös ainakin yhden henkilötodistukseen, matkustusasiakirjaan tai muuhun asiakirjaan sisällytetyn biometrisen tunnisteen todentaminen.

15 artikla

Turvallisuustarkastus

1. Edellä olevan 5 tai 7 artiklan nojalla seulottaville kolmansien maiden kansalaisille on tehtävä turvallisuustarkastus sen todentamiseksi, muodostavatko he mahdollisesti uhkan sisäiselle turvallisuudelle. Kyseinen turvallisuustarkastus voi koskea sekä kolmansien maiden kansalaisia että heidän hallussaan olevia esineitä. Suoritettaviin etsintöihin sovelletaan asianomaisen jäsenvaltion lainsäädäntöä.

2. Siltä osin kuin tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua turvallisuustarkastusta ei jo ole tehty asetuksen (EU) 2016/399 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen tarkastusten aikana, sitä varten on tämän asetuksen 16 artiklan mukaisesti tehtävä hakuja asiaankuuluviin unionin tietokantoihin, erityisesti SIS-järjestelmään, asetuksella (EU) 2017/2226 perustettuun rajanylitystietojärjestelmään (EES), asetuksella (EU) 2018/1240 perustettuun Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmään (ETIAS), mukaan lukien asetuksen (EU) 2018/1240 34 artiklassa tarkoitettu ETIAS-seurantalista, päätöksellä 2004/512/EY perustettuun viisumitietojärjestelmään (VIS), asetuksella (EU) 2019/816 perustettuun niiden jäsenvaltioiden tunnistamista koskevaan keskitettyyn järjestelmään, joilla on kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden tuomioita koskevia tietoja (ECRIS-TCN), Europolin tietoihin, joita käsitellään asetuksen (EU) 2016/794 18 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuun tarkoitukseen, sekä Interpolin tietokantoihin. Tätä tarkoitusta varten voidaan tehdä hakuja myös asiaankuuluviin kansallisiin tietokantoihin.

3. Kun kyseessä on tämän artiklan 2 kohdan nojalla tehtävä haku EES-järjestelmään, ETIAS-järjestelmään asetuksen (EU) 2018/1240 34 artiklassa tarkoitettua ETIAS-seurantalistaa lukuun ottamatta ja VIS-järjestelmään, haun tuloksena saatavat tiedot on rajattava tietoon turvallisuussyiden perusteella tapahtuvasta maahanpääsyn epäämisestä, matkustusluvan epäämisestä, mitätöinnistä tai peruuttamisesta taikka turvallisuussyiden perusteella tehtävistä päätöksistä evätä, mitätöidä tai kumota viisumi, pitkäaikainen viisumi tai oleskelulupa.

Jos SIS-järjestelmästä löytyy osuma, haun tekevällä seulontaviranomaisella on oltava pääsy kaikkiin kuulutukseen sisältyviin tietoihin.

4. Kun kyseessä on haku ECRIS-TCN-järjestelmään, haun tuloksena saatavat tiedot on rajattava tuomioihin, jotka liittyvät asetuksen (EU) 2019/816 5 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuihin terrorismirikoksiin ja muihin vakaviin rikoksiin.

5. Komissio hyväksyy tarvittaessa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan tietojen hakua koskeva yksityiskohtainen menettely ja eritelmät. Kyseiset täytäntöönpanosäädökset annetaan noudattaen 19 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä.

16 artikla

Tunnistamista ja turvallisuustarkastuksia koskevat järjestelyt

1. Edellä olevien 14 artiklan 2 kohdan ja 15 artiklan 2 kohdan mukaiset kyselyt voidaan käynnistää käyttäen ESP:tä asetuksen (EU) 2019/817 II luvun ja asetuksen (EU) 2019/818 II luvun mukaisesti, kun on kyse EU:n tietojärjestelmiin, Europolin tietoihin, Interpolin tietokantoihin kohdistuvista kyselyistä.

2. Jos 15 artiklan 2 kohdassa säädetyn kyselyn tuloksena saadaan osuma jonkin EU:n tietojärjestelmän tietoihin, seulontaviranomaisilla on oltava pääsy tietoihin, jotka vastaavat kyseistä osumaa asianomaisissa EU:n tietojärjestelmissä, edellyttäen että noudatetaan tällaista pääsyä koskevissa säädöksissä vahvistettuja edellytyksiä.

3. Kun SIS-järjestelmään tehdyn haun tuloksena saadaan osuma, seulontaviranomaisten on toteutettava asetuksissa (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861 tai (EU) 2018/1862 säädetyt menettelyt, mukaan lukien kuulutuksen tehneen jäsenvaltion kuuleminen asetuksen (EU) 2018/1861 7 artiklan 2 kohdassa ja asetuksen (EU) 2018/1862 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen SIRENE-toimistojen kautta.

4. Jos kolmannen maan kansalaisen henkilötiedot vastaavat henkilöä, jonka tiedot on tallennettu ECRIS-TCN:ään ja liputettu asetuksen (EU) 2019/816 5 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti, tietoja saa käyttää ainoastaan tämän asetuksen 15 artiklassa tarkoitettuun turvallisuustarkastukseen ja kyseisen asetuksen 7 c artiklan mukaiseen kansalliseen rikosrekisteriin tutustumiseen. Kansallisiin rikosrekisteritietoihin on tutustuttava ennen kyseisen asetuksen 7 c artiklan mukaisen lausunnon antamista.

5. Jos 15 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu kysely osoittaa vastaavuuden Europolin tietoihin, Europolille lähetetään asetuksen (EU) 2016/794 mukaisesti automaattinen ilmoitus, joka sisältää kyselyyn käytetyt tiedot, jotta Europol voisi tarvittaessa ryhtyä asianmukaisiin jatkotoimiin kyseisessä asetuksessa säädettyjä viestintäkanavia käyttäen.

6. Tämän asetuksen 15 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut kyselyt Interpolin tietokantoihin on tehtävä asetuksen (EU) 2019/817 9 artiklan 5 kohdan ja 72 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Jos tällaisia kyselyjä ei ole mahdollista suorittaa siten, että Interpolin kuulutuksen omistajalle ei paljasteta mitään tietoja, seulontaan ei saa sisältyä Interpolin tietokantoihin tehtäviä kyselyjä.

7. Kun asetuksen (EU) 2018/1240 34 artiklassa tarkoitettuun ETIAS-seurantalistaan saadaan osuma, sovelletaan kyseisen asetuksen 35 a artiklaa.

8. Komissio hyväksyy tarvittaessa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa täsmennetään seulonnan suorittamisesta vastaavien viranomaisten, Interpolin kansallisten keskustoimistojen ja Europolin kansallisten yksikköjen välinen yhteistyömenettely sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvan uhkan määrittämiseksi. Kyseiset täytäntöönpanosäädökset annetaan noudattaen 19 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä.

17 artikla

Seulontalomake

1. Seulontaviranomaisten on täytettävä 5 ja 7 artiklassa tarkoitettujen henkilöiden osalta lomake seuraavin tiedoin:

a) nimi, syntymäaika ja -paikka sekä sukupuoli;

b) tieto henkilön kansalaisuuksista tai kansalaisuudettomuudesta, maista, joissa hän on asunut ennen saapumistaan, ja kielitaidosta;

c) syy, jonka perusteella seulonta tehtiin;

d) tiedot 12 artiklan 1 kohdan mukaisesti tehdystä alustavasta terveystarkastuksesta, myös silloin, kun yksittäisen kolmannen maan kansalaisen yleistä tilaa koskevien olosuhteiden perusteella muut terveystarkastukset eivät olleet tarpeen;

e) asiaankuuluvat tiedot 12 artiklan 3 kohdan mukaisesti tehdystä alustavasta haavoittuvuustarkastuksesta, erityisesti mahdollisista haavoittuvuuksista tai todetuista erityisistä vastaanotto- tai menettelytarpeista;

f) tieto siitä, onko asianomainen kolmannen maan kansalainen tehnyt kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen;

g) asianomaisen kolmannen maan kansalaisen antamat tiedot siitä, onko hänellä perheenjäseniä jonkin jäsenvaltion alueella;

h) tieto siitä, saatiinko asiaankuuluviin tietokantoihin 15 artiklan mukaisesti tehdyissä hauissa osumia;

i) tieto siitä, onko asianomainen kolmannen maan kansalainen noudattanut 9 artiklan mukaista yhteistyövelvoitettaan.

2. Jos saatavilla, 1 kohdassa tarkoitettuun lomakkeeseen on merkittävä:

a) syy laittomaan saapumiseen tai maahantuloon;

b) tiedot matkustusreiteistä, mukaan lukien lähtöpaikka, aiemmat asuinpaikat, kolmannet kauttakulkumaat ja kolmannet maat, joissa on mahdollisesti haettu tai myönnetty kansainvälistä suojelua, sekä suunniteltu määränpää unionissa;

c) kolmannen maan kansalaisten mukana ollut yksi tai useampi matkustus- tai henkilöasiakirja;

d) mahdolliset huomautukset ja muut asiaankuuluvat tiedot, mukaan lukien mahdolliset asiaan liittyvät tiedot epäillystä ihmissalakuljetuksesta tai ihmiskaupasta.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetussa seulontalomakkeessa olevat tiedot on tallennettava siten, että niihin voidaan hakea muutosta hallinnollisella ja oikeudellisella tasolla minkä tahansa myöhemmän turvapaikka- tai palauttamismenettelyn aikana.

On täsmennettävä, ovatko 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetut tiedot seulontaviranomaisten vahvistamia vai asianomaisen henkilön ilmoittamia.

Lomakkeen tiedot on asetettava asianomaisen henkilön saataville joko paperilla tai sähköisessä muodossa. Tämän artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitetut tiedot on peitettävä tai poistettava. Ennen kuin lomake toimitetaan 18 artiklan 1, 2, 3 ja 4 kohdassa tarkoitetuille asiaankuuluville viranomaisille, seulonnan kohteena olevalla henkilöllä on oltava mahdollisuus ilmoittaa, että lomakkeen sisältämät tiedot ovat virheellisiä. Seulontaviranomaisten on kirjattava tällaiset ilmoitukset tässä artiklassa tarkoitettuihin asiaankuuluviin tietoihin.

18 artikla

Seulonnan saattaminen päätökseen

1. Kun seulonta on saatettu päätökseen tai viimeistään tämän asetuksen 8 artiklassa asetettujen määräaikojen päättyessä, tämän asetuksen 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut kolmansien maiden kansalaiset, jotka eivät ole tehneet kansainvälistä suojelua koskevaa hakemusta, on ohjattava sellaisten viranomaisten puoleen, jotka ovat toimivaltaisia soveltamaan direktiivin 2008/115/EY mukaisia menettelyjä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asetuksen (EU) 2016/399 6 artiklan 5 kohdan soveltamista.

Edellä 17 artiklassa tarkoitettu lomake on toimitettava viranomaisille, joiden puoleen kolmannen maan kansalainen ohjataan.

2. Edellä 5 ja 7 artiklassa tarkoitetut kolmansien maiden kansalaiset, jotka ovat tehneet kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen, on ohjattava kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten rekisteröinnistä vastaavien toimivaltaisten viranomaisten puoleen.

3. Jos kolmannen maan kansalainen on tarkoitus siirtää unionin sisällä asetuksen (EU) 2024/1351 67 artiklan tai muun olemassa olevan yhteisvastuumekanismin mukaisesti, kyseinen kolmannen maan kansalainen on ohjattava asianomaisten jäsenvaltioiden asiaankuuluvien viranomaisten puoleen, ja näille on toimitettava myös tämän asetuksen 17 artiklassa tarkoitettu lomake.

4. Tämän asetuksen 7 artiklassa tarkoitettuihin kolmansien maiden kansalaisiin, jotka eivät ole tehneet kansainvälistä suojelua koskevaa hakemusta, on edelleen sovellettava palauttamismenettelyjä direktiivin 2008/115/EY mukaisesti.

5. Seulonta päättyy, jos tämän asetuksen 5 artiklan 1 ja 2 kohdassa ja 7 artiklassa tarkoitetut kolmansien maiden kansalaiset ohjataan asianmukaiseen kansainvälistä suojelua koskevaan menettelyyn, direktiivin 2008/115/EY mukaiseen menettelyyn tai toisen jäsenvaltion asiaankuuluvien viranomaisten puoleen kolmansien maiden kansalaisten sisäisten siirtojen yhteydessä. Vaikka kaikkia tarkastuksia ei olisi saatettu päätökseen tämän asetuksen 8 artiklassa tarkoitetuissa määräajoissa, seulonta on kuitenkin lopetettava kyseisen henkilön osalta, ja hänet on ohjattava asianmukaiseen menettelyyn.

6. Jos tämän asetuksen 5 tai 7 artiklassa tarkoitettu kolmannen maan kansalainen on kansallisten rikosoikeudellisten menettelyjen tai luovuttamismenettelyn kohteena, jäsenvaltiot voivat päättää, ettei seulontaa tehdä. Jos seulonta on jo aloitettu, direktiivin 2008/115/EY mukaisten menettelyjen osalta toimivaltaisille viranomaisille tai, jos kolmannen maan kansalainen on tehnyt kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen, viranomaisille, joilla on kansallisen lainsäädännön mukaan toimivalta rekisteröidä kansainvälistä suojelua koskevat hakemukset, on lähetettävä tämän asetuksen 17 artiklassa tarkoitettu lomake ja ilmoitettava olosuhteet, jotka ovat johtaneet seulonnan päättämiseen.

7. Tämän asetuksen nojalla tallennetut henkilötiedot on poistettava asetuksessa (EU) 2024/1358 säädettyjen määräaikojen mukaisesti.

19 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.

2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa. Jos komitea ei anna lausuntoa, komissio ei hyväksy ehdotusta täytäntöönpanosäädökseksi, ja asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklan 4 kohdan kolmatta alakohtaa sovelletaan.

20 artikla

Asetuksen (EY) N:o 767/2008 muuttaminen

Muutetaan asetuksen (EY) N:o 767/2008 6 artikla seuraavasti:

1) korvataan 2 kohta seuraavasti:

”2. Pääsy viisumitietojärjestelmään tietojen hakemista varten on varattu yksinomaan seuraavien tahojen asianmukaisesti valtuutetulle henkilöstölle:

a) kunkin jäsenvaltion kansalliset viranomaiset sekä unionin elimet, joilla on tämän asetuksen 15–22, 22 g–22 m ja 45 e artiklassa säädettyjä käyttötarkoituksia koskeva toimivalta;

b) asetuksen (EU) 2018/1240 7 artiklan nojalla perustettu ETIAS-keskusyksikkö ja sen 8 artiklan nojalla nimetyt kansalliset ETIAS-yksiköt tämän asetuksen 18 c ja 18 d artiklassa säädettyjä käyttötarkoituksia varten sekä asetuksen (EU) 2018/1240 soveltamiseksi;

c) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1356 (*) 2 artiklan 10 alakohdassa määritellyt seulontaviranomaiset kyseisen asetuksen 15 ja 16 artiklassa säädettyjä tarkoituksia varten;

d) kunkin jäsenvaltion kansalliset viranomaiset ja unionin elimet, joilla on asetuksen (EU) 2019/817 20, 20 a ja 21 artiklassa säädettyjä käyttötarkoituksia koskeva toimivalta.

Tällainen pääsy on rajoitettava sen mukaan, missä määrin tiedot tarvitaan niiden kyseisten käyttötarkoitusten mukaisten tehtävien suorittamiseen, ja sen on oltava oikeassa suhteessa tavoitteisiin nähden.

(*) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1356, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, kolmansien maiden kansalaisia ulkorajoilla koskevan seulonnan käyttöönotosta ja asetusten (EY) N:o 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 ja (EU) 2019/817 muuttamisesta (EUVL L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).”;

2) lisätään kohta seuraavasti:

”2 a. Asetuksen (EU) 2024/1356 2 artiklan 10 alakohdassa määritellyillä seulontaviranomaisilla on myös oltava pääsy VIS-järjestelmään tietojen hakemista varten, jotta ne voivat tehdä turvallisuustarkastuksen mainitun asetuksen 15 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Tämän kohdan mukainen haku tehdään käyttämällä asetuksen (EU) 2024/1356 14 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja, ja VIS-järjestelmä antaa osuman, kun vastaavaan tiedostoon on tallennettu päätös viisumin, pitkäaikaisen viisumin tai oleskeluluvan epäämisestä, mitätöimisestä tai kumoamisesta tämän asetuksen 12 artiklan 2 kohdan a alakohdan i, v ja vi alakohdassa säädettyjen syiden perusteella.

Jos saadaan osuma, seulontaviranomaisilla on oltava pääsy kaikkiin tiedostossa oleviin merkityksellisiin tietoihin.”.

21 artikla

Asetuksen (EU) 2017/2226 muuttaminen

Muutetaan asetus (EU) 2017/2226 seuraavasti:

1) lisätään 6 artiklan 1 kohtaan alakohta seuraavasti:

”l) tukea Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2024/1356 (*) perustetun seulonnan tavoitteita, erityisesti sen 14–16 artiklassa säädettyjen tarkastusten osalta.

(*) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1356, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, kolmansien maiden kansalaisia ulkorajoilla koskevan seulonnan käyttöönotosta ja asetusten (EY) N:o 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 ja (EU) 2019/817 muuttamisesta (EUVL L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).”;

2) muutetaan 9 artikla seuraavasti:

a) lisätään kohta seuraavasti:

”2 b. Asetuksen (EU) 2024/1356 2 artiklan 10 alakohdassa määritellyllä seulontaviranomaisten asianmukaisesti valtuutetulla henkilöstöllä on oltava pääsy EES:ään katsomaan tietoja.”;

b) korvataan 4 kohta seuraavasti:

”4. Pääsy CIR:ään tallennettuihin EES:n tietoihin on varattu yksinomaan kunkin jäsenvaltion kansallisten viranomaisten asianmukaisesti valtuutetulle henkilöstölle ja niiden unionin virastojen asianmukaisesti valtuutetulle henkilöstölle, joilla on asetuksen (EU) 2019/817 20, 20 a ja 21 artiklassa ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/818 (*) 20, 20 a ja 21 artiklassa säädettyjä käyttötarkoituksia koskeva toimivalta. Tällainen pääsy on rajoitettava sen mukaan, missä määrin tiedot tarvitaan niiden kyseisten käyttötarkoitusten mukaisten tehtävien suorittamiseen, ja sen on oltava oikeassa suhteessa tavoitteisiin nähden.

(*) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/818, annettu 20 päivänä toukokuuta 2019, kehyksen vahvistamisesta poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä sekä turvapaikka- ja muuttoliikeasioita koskevien EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuudelle ja asetusten (EU) 2018/1726, (EU) 2018/1862 ja (EU) 2019/816 muuttamisesta (EUVL L 135, 22.5.2019, s. 85).”;

3) lisätään artikla seuraavasti:

”24 a artikla

Pääsy tietoihin turvallisuustarkastusta varten seulonnan tarkoituksissa

Asetuksen (EU) 2024/1356 2 artiklan 10 alakohdassa määritellyillä seulontaviranomaisilla on oltava pääsy EES:ään katsomaan tietoja turvallisuustarkastuksen tekemistä varten kyseisen asetuksen 15 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Tämän artiklan mukainen haku on tehtävä käyttämällä asetuksen (EU) 2024/1356 14 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja, ja EES antaa osuman, kun vastaavaan (henkilökohtaiseen) tiedostoon on yhdistetty pääsyn epäämistä koskeva tietue, joka perustuu asetuksen (EU) 2016/399 liitteessä V olevan B osan B, D, H, I ja J kohdassa säädettyihin syihin. Jos saadaan osuma, seulontaviranomaisilla on oltava pääsy kaikkiin tiedostossa oleviin merkityksellisiin tietoihin.

Jos henkilökohtaisessa tiedostossa ei ole biometrisiä tietoja, seulontaviranomaiset voivat päästä asianomaisen henkilön biometrisiin tietoihin ja tarkistaa vastaavuuden VIS:ssä asetuksen (EY) N:o 767/2008 6 artiklan mukaisesti.”;

4) korvataan 46 artiklan 1 kohdan a alakohta seuraavasti:

”a) 9 artiklan 2, 2 a ja 2 b kohdassa tarkoitettu järjestelmään pääsyn tarkoitus.”.

22 artikla

Asetuksen (EU) 2018/1240 muuttaminen

Muutetaan asetus (EU) 2018/1240 seuraavasti:

1) lisätään 4 artiklaan alakohta seuraavasti:

”e b) tuetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1356 (*) tavoitteita;

(*) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1356, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, kolmansien maiden kansalaisia ulkorajoilla koskevan seulonnan käyttöönotosta ja asetusten (EY) N:o 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 ja (EU) 2019/817 muuttamisesta (EUVL L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).”;

2) lisätään 8 artiklan 2 kohtaan alakohta seuraavasti:

”i) antaa lausuntoja 35 a artiklan mukaisesti.”;

3) muutetaan 13 artikla seuraavasti:

a) korvataan 4 a kohta seuraavasti:

”4 a. Pääsy ETIAS-järjestelmän henkilöllisyystietoihin ja matkustusasiakirjan tietoihin on varattu yksinomaan kunkin jäsenvaltion kansallisten viranomaisten asianmukaisesti valtuutetulle henkilöstölle ja niiden unionin virastojen asianmukaisesti valtuutetulle henkilöstölle, joilla on asetuksen (EU) 2019/817 20, 20 a ja 21 artiklassa säädettyjä käyttötarkoituksia koskeva toimivalta. Tällainen pääsy on rajoitettava sen mukaan, missä määrin tiedot tarvitaan niiden kyseisten käyttötarkoitusten mukaisten tehtävien suorittamiseen, ja sen on oltava oikeassa suhteessa tavoitteisiin nähden.”;

b) lisätään kohta seuraavasti:

”4 b. Asetuksen (EU) 2024/1356 2 artiklan 10 alakohdassa määritellyillä seulontaviranomaisilla on myös oltava pääsy ETIAS:iin tietojen hakemista varten, jotta ne voivat tehdä kyseisen asetuksen 15 artiklan 2 kohdan mukaiset tarkastukset.

Tämän kohdan mukainen haku on tehtävä käyttämällä asetuksen (EU) 2024/1356 14 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettuja tietoja, ja ETIAS antaa osuman, kun vastaavaan hakemustiedostoon on sisällytetty tämän asetuksen 28 artiklan 7 kohtaan tai 37 artiklan 1 kohdan a, b ja e alakohtaan perustuva päätös matkustusluvan epäämisestä, mitätöimisestä tai kumoamisesta.

Jos saadaan osuma, seulontaviranomaisilla on oltava pääsy kaikkiin tiedostossa oleviin merkityksellisiin tietoihin.

Jos tämän kohdan mukaisesti tehty haku osoittaa, että haussa käytetyt tiedot ja mainitun asetuksen 34 artiklassa tarkoitettuun ETIAS-seurantalistaan tallennetut tiedot vastaavat toisiaan, vastaavuudesta on ilmoitettava tiedot ETIAS-seurantalistaan tallentaneelle kansalliselle ETIAS-yksikölle tai Europolille, joka on vastuussa ETIAS-seurantalistaan tallennettujen tietojen saatavuudesta ja lausunnon antamisesta 35 a artiklan mukaisesti.”;

c) korvataan 5 kohta seuraavasti:

”5. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä tämän artiklan 1, 2, 4 ja 4 a kohdassa tarkoitetut toimivaltaiset kansalliset viranomaiset ja tämän artiklan 4 b kohdassa tarkoitetut seulontaviranomaiset ja toimitettava luettelo kyseisistä viranomaisista eu-LISAlle viipymättä tämän asetuksen 87 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Luettelossa on täsmennettävä käyttötarkoitukset, joita varten kunkin viranomaisen asianmukaisesti valtuutetulla henkilöstöllä on oltava pääsy ETIAS-tietojärjestelmään tämän artiklan 1, 2, 4 ja 4 a kohdan mukaisesti.”;

4) lisätään artikla seuraavasti:

”35 a artikla

Kansallisen ETIAS-yksikön ja Europolin ETIAS-seurantalistaa koskevat tehtävät seulontatarkoituksessa

1. ETIAS-keskusjärjestelmä lähettää 13 artiklan 4 b kohdan neljännessä alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa automaattisen ilmoituksen joko kansalliselle ETIAS-yksikölle tai Europolille, riippuen siitä, kumpi niistä on tallentanut tiedot ETIAS-seurantalistaan. Jos tapauksen mukaan kansallinen ETIAS-yksikkö tai Europol katsoo, että seulonnan kohteena oleva kolmannen maan kansalainen mahdollisesti muodostaa uhkan sisäiselle turvallisuudelle, sen on ilmoitettava välittömästi asiasta asianomaisille seulontaviranomaisille ja annettava seulonnan suorittavalle jäsenvaltiolle perusteltu lausunto kahden päivän kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta seuraavalla tavalla:

a) kansallisten ETIAS-yksiköiden on ilmoitettava asiasta seulontaviranomaisille käyttäen suojattua viestintämekanismia, jonka eu-LISA perustaa kansallisten ETIAS-yksiköiden ja seulontaviranomaisten välille;

b) Europol ilmoittaa asiasta seulontaviranomaisille asetuksessa (EU) 2016/794 säädettyjä viestintäkanavia käyttäen; jos lausuntoa ei anneta, on katsottava, ettei turvallisuusriskiä ole.

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetun automaattisen ilmoituksen on sisällettävä kyselyssä käytetyt asetuksen (EU) 2024/1356 15 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut tiedot.”;

5) lisätään 69 artiklan 1 kohtaan alakohta seuraavasti:

”e a) tarvittaessa viittaus kyselyihin, jotka on tehty ETIAS-keskusjärjestelmään asetuksen (EU) 2024/1356 14 ja 15 artiklan soveltamiseksi, löytyneisiin osumiin ja tämän kyselyn tuloksiin;”.

23 artikla

Asetuksen (EU) 2019/817 muuttaminen

Muutetaan asetus (EU) 2019/817 seuraavasti:

1) korvataan 7 artiklan 2 kohta seuraavasti:

”2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen jäsenvaltioiden viranomaisten ja unionin virastojen on käytettävä ESP:tä hakeakseen henkilöihin tai heidän matkustusasiakirjoihinsa liittyviä tietoja EES-, VIS- ja ETIAS-järjestelmien keskusjärjestelmistä EU:n tietojärjestelmiä koskevissa säädöksissä ja kansallisessa lainsäädännössä tarkoitettujen käyttöoikeuksiensa puitteissa. Niiden on käytettävä ESP:tä myös tehdäkseen kyselyjä CIR:stä tämän asetuksen mukaisten käyttöoikeuksiensa puitteissa 20, 20 a, 21 ja 22 artiklassa mainittuihin tarkoituksiin.”;

2) muutetaan 17 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

”1. Perustetaan yhteinen henkilöllisyystietovaranto (CIR), johon luodaan kustakin EES-, VIS-, ETIAS-, Eurodac- tai ECRIS-TCN-järjestelmään rekisteröidystä henkilöstä yksilökohtainen tiedosto, joka sisältää 18 artiklassa tarkoitetut tiedot, jotta voidaan helpottaa ja tukea EES-, VIS-, ETIAS-, Eurodac- ja ECRIS-TCN-järjestelmiin rekisteröityjen henkilöiden virheetöntä tunnistamista 20 ja 20 a artiklan mukaisesti, tukea MID:n toimintaa 21 artiklan mukaisesti sekä helpottaa ja virtaviivaistaa nimettyjen viranomaisten ja Europolin pääsyä EES-, VIS-, ETIAS- ja Eurodac-järjestelmiin, jos se on tarpeen terrorismirikosten tai muiden vakavien rikosten torjumiseksi, havaitsemiseksi tai tutkimiseksi 22 artiklan mukaisesti.”;

b) korvataan 4 kohta seuraavasti:

”4. Jos kyselyn tekeminen CIR:stä henkilön tunnistamiseksi 20 artiklan mukaisesti, henkilön tunnistamiseksi tai henkilön henkilöllisyyden todentamiseksi 20 a artiklan mukaisesti, rinnakkaishenkilöllisyyksien tunnistusta varten 21 artiklan mukaisesti taikka terrorismirikosten tai muiden vakavien rikosten torjumiseksi, havaitsemiseksi tai tutkimiseksi 22 artiklan mukaisesti on teknisistä syistä mahdotonta CIR:n toimintahäiriön vuoksi, eu-LISA ilmoittaa asiasta CIR:n käyttäjille automaattisesti.”;

3) korvataan 18 artiklan 3 kohta seuraavasti:

”3. Viranomaisten, joilla on pääsy CIR:ään, on käytettävä CIR:ää EU:n tietojärjestelmiä koskevien säädösten ja kansallisen lainsäädännön mukaisten käyttöoikeuksiensa puitteissa sekä tämän asetuksen mukaisten käyttöoikeuksiensa puitteissa 20, 20 a, 21 ja 22 artiklassa mainittuihin tarkoituksiin.”;

4) lisätään artikla seuraavasti:

”20 a artikla

Pääsy yhteiseen henkilöllisyystietovarantoon tunnistamista tai henkilöllisyyden todentamista varten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1356 (*) mukaisesti

1. Asetuksen (EU) 2024/1356 2 artiklan 10 alakohdassa määritellyt seulontaviranomaiset, jäljempänä ”seulontaviranomaiset”, tekevät kyselyjä CIR:stä ainoastaan henkilön tunnistamiseksi tai henkilön henkilöllisyyden todentamiseksi kyseisen asetuksen 14 artiklan mukaisesti, edellyttäen, että menettely on aloitettu kyseisen henkilön läsnä ollessa.

2. Jos kysely osoittaa, että CIR:ään on tallennettu kyseistä henkilöä koskevia tietoja, seulontaviranomaisilla on oltava pääsy katsomaan tämän asetuksen 18 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja ja asetuksen (EU) 2019/818 18 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja.

(*) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1356, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, kolmansien maiden kansalaisia ulkorajoilla koskevan seulonnan käyttöönotosta ja asetusten (EY) N:o 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 ja (EU) 2019/817 muuttamisesta (EUVL L, 2024/1356, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).";

5) muutetaan 24 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohta seuraavasti:

"1. eu-LISA säilyttää tämän artiklan 2, 3 ja 4 kohdan mukaisesti lokitiedot kaikista CIR:ssä toteutetuista tietojenkäsittelytoimista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asetuksen (EU) 2017/2226 46 artiklan, asetuksen (EY) N:o 767/2008 34 artiklan ja asetuksen (EU) 2018/1240 69 artiklan soveltamista.";

b) lisätään kohta seuraavasti:

"2 a. eu-LISA säilyttää lokitiedot kaikista CIR:ssä 20 a artiklan nojalla toteutetuista tietojenkäsittelytoimista. Kyseisissä lokitiedoissa on mainittava

a) kyselyn käynnistänyt jäsenvaltio;

b) kyselyn CIR:n kautta tehneen käyttäjän pääsyn tarkoitus;

c) kyselyn päivämäärä ja kellonaika;

d) kyselyn käynnistämiseen käytettyjen tietojen tyyppi;

e) kyselyn tulokset.";

c) korvataan 5 kohdan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

"Kukin jäsenvaltio säilyttää lokitiedot viranomaisten ja näiden viranomaisten CIR:n käyttöön asianmukaisesti valtuutetun henkilöstön 20, 20 a, 21 ja 22 artiklan nojalla tekemistä kyselyistä. Kukin unionin virasto säilyttää lokitiedot asianmukaisesti valtuutetun henkilöstönsä 21 ja 22 artiklan nojalla tekemistä kyselyistä.".

24 artikla

Arviointi

Komissio antaa viimeistään 12 päivänä kesäkuuta 2028 kertomuksen tässä asetuksessa säädettyjen toimenpiteiden täytäntöönpanosta.

Komissio arvioi tätä asetusta 12 päivään kesäkuuta 2031 mennessä ja sen jälkeen viiden vuoden välein. Komissio antaa kertomuksen tärkeimmistä havainnoista Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kaikki kyseisen kertomuksen laatimista varten tarvittavat tiedot viimeistään 12 päivänä joulukuuta 2030 ja sen jälkeen viiden vuoden välein.

25 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä aletaan soveltaa 12 päivästä kesäkuuta 2026.

EU:n tietojärjestelmistä, CIR:stä ja ESP:stä tehtäviä kyselyjä koskevia 14–16 artiklan säännöksiä aletaan soveltaa vasta, kun yksittäiset asiaankuuluvat tietojärjestelmät, CIR ja ESP ovat toiminnassa.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan jäsenvaltioissa perussopimusten mukaisesti.

Tehty Brysselissä 14 päivänä toukokuuta 2024.

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puheenjohtaja	*Puheenjohtaja*
R. METSOLA	H. LAHBIB